

Legislació consolidada

Última revisió 24.05.2013

LLEI 4/2004, de 30 de juny, de la Generalitat, d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge.

(DOCV núm. 4788 de 02.07.2004) Ref. 3016/2004

Sia notori i manifest a tots els ciutadans que les Corts Valencianes han aprovat, i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del Rei, promulgue la llei següent:

PREÀMBUL

I

El dret a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, el deure de conservar-lo i la utilització racional dels recursos naturals, juntament amb la necessària harmonització del creixement econòmic equilibrat per a la millora de les condicions de benestar i qualitat de vida són principis rectoris de la política social i econòmica, recollits en la Constitució espanyola, que constitueixen un pressupòsit bàsic en l'ordenació del territori i han de regir l'actuació dels poders públics en esta matèria. L'orientació de les actuacions seguides en el desplegament i l'aplicació d'estos principis han patit una evolució que transita des d'uns plantejaments correctius o de conservació a d'altres de prevenció. Però en l'actualitat ja no són suficients les accions que tendeixen a corregir o previndre. Una concepció moderna d'estos principis inclou l'exercici d'una funció integradora i dinàmica de les accions públiques dirigida a aconseguir les condicions necessàries per a un adequat desenvolupament econòmic i social de la Comunitat Valenciana, i complementada amb actuacions directes de millora, recuperació i regeneració del medi ambient i els recursos naturals.

Els estats membres de la Unió Europea, amb l'adopció de l'Estratègia Territorial Europea, han acordat uns models i objectius territorials comuns per al futur desenvolupament. Les polítiques de desenvolupament territorial pretenen aconseguir un desenvolupament equilibrat i sostenible del territori europeu. Amb este fi s'estableixen uns objectius comuns que han d'aconseguir-se de la mateixa manera en totes les regions de la Unió Europea. La Comunitat Valenciana assumeix el repte de definir la seua pròpia estratègia territorial d'acord amb els objectius comunitaris de procurar la cohesió social i econòmica, la conservació dels recursos naturals i del patrimoni cultural, i la competitivitat més equilibrada del seu territori.

El desenvolupament sostenible va ser definit en l'informe Brundtland com aquell que satisfà les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les futures generacions per a satisfer les pròpies. El desenvolupament sostenible té com a objectiu la millora de la qualitat de vida de tots els ciutadans, augmentar la cohesió social de la Comunitat per mitjà d'un desenvolupament econòmic compatible amb la protecció i millora de la natura, i una utilització racional dels recursos naturals, de forma que no quede compromés el futur de les pròximes generacions.

Davant d'aquests plantejaments, indicadors de la nova realitat, es formula una regulació que estableix el marc on té cabuda l'harmonització de les distintes polítiques sectorials amb incidència territorial de forma que, tal com estableix l'Estratègia Territorial Europea, es creen

noves formes de col·laboració institucional a fi de contribuir al fet que, en el futur, les distintes polítiques sectorials que afecten un mateix territori, que fins ara actuaven de forma pràcticament independent, formen part d'una actuació integrada coherent amb les claus de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana. A més, és necessària, per a l'èxit dels objectius assenyalats, no sols la cooperació activa de les polítiques sectorials, sinó també la cooperació entre els municipis de la Comunitat Valenciana, a fi de posar a l'abast dels ciutadans els objectius de la planificació territorial estratègica, com també de donar compliment als principis de participació i de subsidiarietat.

Esta nova llei, formulada en l'exercici de les competències exclusives atribuïdes a la Generalitat per l'article 31.9 del nostre Estatut d'Autonomia, aprovat per la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, supera els obsolets plantejaments existents, i dota de flexibilitat els instruments per a l'ordenació del territori enfront del rígid sistema vigent i dóna a la relació entre els instruments una dimensió transversal. Es dissenya un sistema d'ordenació del territori flexible i innovador, basat en instruments que puguen recolzar-se i complementar-se els uns amb els altres, per a l'èxit dels objectius i principis materials d'ordenació establerts en la llei.

S'abandona la idea d'una ordenació del territori rígida, íntimament lligada i que depén de la macroplanificació econòmica, que va estar en auge en la dècada dels vuitanta, i s'aposta per plantejaments basats en estratègies territorials, en els quals té una important participació el conjunt de la societat, que es justifiquen en la voluntat d'identificar la vocació de les distintes parts del territori per a garantir la sostenibilitat i millorar la seua competitivitat. La llei es basa en un projecte de progrés sostenible que vertebre la Comunitat Valenciana, i la faça competitiva en el marc de l'estat i de l'arc mediterrani europeu, com a suma dels projectes individuals i col·lectius dels seus ciutadans i amb una doble finalitat: el desenrotllament sostenible i la millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

Un dels trets d'identitat de la Comunitat Valenciana és la seua gran diversitat social, cultural, lingüística i natural, concentrada en un reduït espai territorial caracteritzat per la pressió urbanitzadora que s'exerceix sobre llocs d'elevada qualitat ambiental i paisatgística, juntament amb el creixent abandó i la transformació de les terres agrícoles. El dinamisme de les accions sobre el territori de la Comunitat Valenciana obliguen a una acció global i integradora la instrumentació de la qual necessita una nova llei que definisca el governament del territori i involucre totes les administracions en el procés de planificació i gestió territorial, conforme al paper que correspon a cadascuna d'estes i racionalitze les seues relacions competencials. A més, els nous plantejaments de l'ordenació del territori i la incidència que en la legislació estatal sobre l'urbanisme han tingut la intervenció del Tribunal Constitucional i la Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre Règim del Sòl i Valoracions i la seua recent modificació, requereixen d'un nou marc jurídic. Un marc jurídic que exigeix major rigor i objectivitat i menys voluntarismes en el planejament territorial i urbanístic.

Esta llei dota la Comunitat Valenciana d'una regulació integrada de l'ordenació del territori i de l'urbanisme, entés aquest en sentit estricte, i crea els necessaris ponts d'enllaç entre ambdues funcions públiques. La competència autonòmica en la decisió dels aspectes de rellevància territorial i la seua coordinació amb els planejaments urbanístics municipals requereix una norma de rang legal que establisca el marc per a l'adequada connexió entre l'ordenació territorial i la urbanística. S'estableix una nova normativa orientada al desenrotllament de la Comunitat, tant en la seua expansió econòmica, social i cultural, com en la protecció, recuperació i millora de tot allò que la identifica com a territori singular.

II

Amb el propòsit abans anunciat, la llei parteix d'una concepció dinàmica de l'ordenació del territori com a funció pública encaminada a un objectiu integrador de polítiques sectorials amb incidència territorial, i adopta així la concepció que d'aquella tasca té establerta la Comunitat Europea i que ha confirmat el Tribunal Constitucional.

L'objectiu al qual s'orienta la funció pública d'ordenació territorial és el de la protecció i millora de la qualitat de vida de les persones, per mitjà del desenrotllament equilibrat i sostenible basat en les característiques del territori i en la gestió racional dels recursos naturals.

Conforme a això, la funció pública que esta llei regula s'emmarca en els principis rectors de la Constitució espanyola.

La llei reconeix que la intervenció en el territori ha de produir-se per mitjà dels instruments que ella mateixa inclou, si bé estableix un conjunt de criteris d'ordenació del territori que han de servir de fonament a estos instruments, sense perjudici, si és el cas, del seu caràcter de normes d'aplicació directa. La relació d'estos principis s'obté de les experiències de la ja dilatada pràctica de la Generalitat en este àmbit competencial, i dóna cabuda als més rellevants elements sobre els quals han d'incidir les decisions de transcendència territorial. Així, la llei s'ocupa de qüestions tan estratègiques per al desenrotllament de la Comunitat Valenciana com són el paisatge, l'habitatge, el litoral, l'aigua o les infraestructures; adopta una posició decidida en relació amb la prevenció dels riscos naturals o induïts, la recuperació dels centres històrics, la millora dels entorns urbans, la revitalització del patrimoni rural, la promoció del patrimoni cultural i la protecció del medi natural i realitza una contribució decisiva en el desenrotllament sostenible per mitjà de l'ordenació d'accions amb incidència directa i immediata sobre recursos naturals com el sòl i l'aigua, i potencia l'estalvi i la major eficiència en el consum d'energia com també la seua producció mitjançant fonts renovables.

El paisatge constitueix un patrimoni comú de tots els ciutadans i element fonamental de la seua qualitat de vida, que la llei aborda des de la més actual concepció d'aquest, emanada del Conveni Europeu del Paisatge. S'estableixen mesures per al control de la repercussió que sobre aquest té qualsevol activitat amb incidència territorial. S'exigeixen als instruments d'ordenació territorial i urbanística estudis específics de paisatge i es potencia la política en esta matèria i assigna les funcions de coordinació, anàlisi, diagnòstic i divulgació a l'Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge.

Perquè el sistema de planejament territorial es convertisca en una realitat, la llei parteix de la necessària simplificació i flexibilització dels instruments d'ordenació territorial, elimina tràmits innecessaris, aposta per l'operativitat i dissenya procediments que recorden, en essència, els dels plans urbanístics recollits en la legislació vigent, i aprofita la pràctica sorgida amb ocasió de l'aplicació d'esta. Entre els instruments d'ordenació territorial d'àmbit supramunicipal que esta llei estableix destaquen l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana i els plans d'acció territorial.

L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana és el resultat d'un procés que conclou en un instrument d'ordenació del territori, conté les directrius, orientacions i criteris que, juntament amb la llei, constitueixen un referent de les decisions públiques d'incidència territorial contingudes en els diferents instruments de planejament, i estableix les pautes d'harmonització i de coordinació de les distintes polítiques sectorials i projeccions econòmiques i socials.

Els plans d'acció territorial, des de la perspectiva supramunicipal, dotaran de coherència espacial l'ordenació de les distintes polítiques públiques sectorials i asseguraran el respecte a les exigències territorials i urbanístiques en la implantació de les infraestructures públiques. S'estableix un model àgil de plans, tant en la definició del seu objectiu i àmbit territorial com en la determinació dels documents que hagen d'integrar-lo per a la consecució dels seus fins, si bé s'estableixen una sèrie d'exigències mínimes que permeten l'operativitat de cada tipus de pla.

La dècada dels noranta va comportar l'impuls definitiu de la consideració de les variables ambientals en els processos de planificació, i va implementar la realització d'estudis d'impacte ambiental. La llei, d'acord amb la directiva europea d'avaluació ambiental estratègica, preveu l'elaboració d'estos estudis per a una avaluació estratègica ambiental que requereix aprofundir en el component més socioeconòmic i urbanístic, i amplia els seus continguts per a l'avaluació dels plans territorials i urbanístics.

Un altre dels instruments que s'incorpora al règim d'ordenació del territori és el Sistema d'Informació Territorial, el principal fi del qual és obtenir i manejar informació per a la seua utilització en els plans i projectes d'incidència territorial i facilitar l'accés a esta a qualsevol ciutadà. Complementari al Sistema d'Informació Territorial és l'Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge. Este té un paper fonamental en les dues àrees que constitueixen el seu objecte. Així en l'àrea de territori li corresponen funcions d'anàlisi i diagnòstic, formulant propostes i escenaris alternatius per fer front als problemes identificats. L'àrea del paisatge serà el referent en esta matèria, establirà criteris tècnics, emetrà informes i dictàmens, i coordinarà les

polítiques sectorials amb incidència en el paisatge i realitzarà el seguiment de les decisions adoptades per a avaluar-ne la eficàcia.

Convé ressaltar que la llei pretén que els instruments d'ordenació del territori es porten a la pràctica, i amb este fi dedica un títol a la gestió del territori. S'hi s'articulen mesures de diversa naturalesa l'objecte de les qual és la materialització dels objectius i criteris d'ordenació continguts en la llei i desenrotllats en la planificació territorial. Junt a la creació de mecanismes nous com els llinars d'ocupació que tenen per finalitat la garantia d'un desenrotllament sostenible de les implantacions territorials o les quotes de creixement i el fons d'equitat territorial com a mesures de compensació territorial es regulen mecanismes ja existents de forma que la millora de la seua gestió permeta garantir l'accés a l'habitatge als ciutadans i uns entorns urbans de major qualitat.

L'articulat de la llei conclou amb un títol dedicat al governament del territori. Una institució basada en el Llibre Blanc del Governament de la Unió Europea implantada en països com ara França. El governament constitueix un model en la presa de decisions territorials basat en els principis de responsabilitat, coherència, eficàcia, participació social i accessibilitat a la informació territorial.

Les disposicions addicionals de la llei s'ocupen de l'adopció de normes per a l'harmonització legislativa, de la regulació del dret de tanteig i retracte urbanístic, com també d'altres qüestions relatives a la classificació i programació del sòl urbanitzable, als convenis urbanístics i a la declaració d'utilitat pública que porta implícita l'aprovació de determinats instruments.

En les disposicions transitòries cal destacar la previsió de l'adequació dels plans municipals als instruments d'ordenació del territori.

En l'elaboració del projecte de llei s'ha donat una àmplia participació ciutadana i institucional. En particular pel que fa a l'audiència de les associacions empresarials, organitzacions sindicals i agràries, col·legis professionals, universitats valencianes, la Federació Valenciana de Municipis i Províncies i el Comité Econòmic i Social; i és conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

TÍTOL PRELIMINAR. Disposicions generals

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació de la llei

1. Aquesta llei té per objecte la regulació del marc de l'ordenació del territori valencià.
2. Les disposicions contingudes en aquesta llei són d'aplicació en tot el territori de la Comunitat Valenciana.

Article 2. Objectius

1. Els objectius de l'ordenació del territori i el desenrotllament urbanístic a la Comunitat Valenciana són la millora de la qualitat de vida dels ciutadans i el desenrotllament sostenible.
2. La política territorial de la Generalitat dirigida a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans es basarà, fonamentalment, en:
 - a) Millora de l'entorn urbà i de la seua incidència sobre el paisatge.
 - b) Accessibilitat del ciutadà en l'entorn urbà.
 - c) Eficiència de la mobilitat urbana i foment del transport públic.
 - d) Qualitat, racionalitat i eficiència en l'ordenació i implantació dels equipaments i dotacions públiques de la ciutat o del medi rural, i procurarà la convergència quantitativa i qualitativa amb les zones urbanes desenrotllades.
 - e) Implementació d'un sistema policèntric de ciutats.
 - f) Previsió a les zones de desenrotllament urbà de sol per a habitatges subjectes a algun règim de protecció pública.
 - g) Participació activa dels ciutadans i de les administracions en els processos de planificació territorial i urbanística.
3. La política territorial de la Generalitat per al desenrotllament sostenible de la Comunitat Valenciana es basarà, fonamentalment, en:
 - a) Identificació i protecció de les fites geogràfiques que constituïsquen referents del paisatge d'este territori.
 - b) Utilització racional dels recursos naturals.

- c) Protecció dels espais naturals que alberguen ecosistemes, hàbitats d'espècies i elements naturals significatius, fràgils, limitats o amenaçats.
- d) Conservació i valoració del patrimoni cultural.
- e) Proporcionada ocupació del sòl pels creixements urbans i infraestructures, procurant un òptim desenrotllament amb la menor ocupació de sòl.
- f) Implantació de les infraestructures necessàries per al desenrotllament de la Comunitat Valenciana d'acord amb criteris de qualitat, economia i eficiència, ambientals i territorials.
- g) Increment de l'eficiència en la transformació, transport i utilització dels recursos energètics a la Comunitat Valenciana, principalment fomentant l'ús d'energia procedent de fonts renovables.
- h) Racionalització de l'estructura territorial del sistema agrari valencià, implementant mesures per a la seua conservació i el desenrotllament qualitatiu.
- i) La vertebració del territori que comporte la superació dels desequilibris territorials existents a l'àmbit de la Comunitat Valenciana, amb el tractament diferenciat de les distintes zones que el componen des de la perspectiva de la competitivitat territorial, promovent un desenvolupament econòmic i social equilibrat i sostenible a tot el territori de la Comunitat Valenciana.

Article 3. Col·laboració i vinculació

1. L'ordenació del territori és una funció pública que correspon a la Generalitat i als municipis i províncies en el marc d'esta llei.
2. Totes les administracions públiques, en el marc de les seues competències, vetllaran pel compliment dels objectius i continguts d'aquesta llei.
3. Les administracions públiques i els particulars col·laboraran en el compliment d'aquesta llei i dels instruments d'ordenació del territori que s'hi regulen. Especialment, permetran l'accés a la informació disponible per a l'elaboració dels esmentats instruments d'ordenació del territori i, en cas necessari, facilitaran l'accés a la seua propietat per a la presa de les dades necessàries per a l'elaboració d'aquests.
4. Totes les institucions, entitats i persones físiques o jurídiques estaran obligades al compliment de les determinacions contingudes en aquesta llei i de l'ordenació territorial i urbanística aprovada conforme a aquesta. Els instruments d'ordenació del territori previstos en aquesta llei prevaldran, pel seu contingut d'interés públic supramunicipal, a totes les disposicions reglamentàries municipals que contradiguen o s'oposen a les seues determinacions normatives.

TÍTOL I. Criteris d'Ordenació del Territori

Article 4. Abast

1. Els poders públics promouran la millora de la qualitat de vida de tots els ciutadans, per mitjà d'accions que contribuïsquen al progrés, a la cohesió econòmica i social, a la conservació i a l'aprofitament eficient dels recursos naturals, a la promoció del patrimoni cultural, a la qualitat ambiental i a la competitivitat equilibrada del territori valencià tant en el medi urbà com en el rural. A l'efecte es dotaran dels instruments més adequats a les seues finalitats.
2. Els criteris d'ordenació del territori definits en aquest títol informaran els instruments de planejament territorial i urbanístic.

CAPÍTOL I. Qualitat de vida dels ciutadans

Article 5. Millora d'entorns urbans

1. S'entendrà per actuacions per a la millora de l'entorn urbà les que puguen portar a terme els poders públics que tendesquen a la planificació, a l'obtenció onerosa dels terrenys corresponents, a l'execució de les respectives obres o a la realització de qualsevol altra despesa d'inversió, vinculades a qualsevol de les finalitats següents:
 - a) Intervencions en àrees urbanes, especialment en nuclis històrics o àrees degradades, a fi de revitalitzar-les, regenerar la morfologia urbana tradicional o aconseguir una millor integració urbanística o social en el conjunt del municipi, especialment per mitjà de l'edificació en solars vacants, generació d'espais lliures i rehabilitació d'edificis amb destinació a equipaments

públics o a la construcció d'habitatges, especialment subjectes a algun règim de protecció pública.

b) Integració del paisatge perifèric en la ciutat, articulant la transició entre aquesta i l'entorn rural.

c) Implantació i millora de la qualitat dels serveis urbans -proveïment d'aigua, clavegueram, enllumenat públic, sistema viari, previsió de places d'aparcament públic i altres anàlegs- i increment dels espais lliures i les zones verdes a les zones urbanes infradotades.

d) Implantació de mesures i tècniques destinades a aconseguir una major qualitat de l'ambient urbà per mitjà de la disminució de la contaminació acústica i vibracions, la reducció de la contaminació lumínica i de qualsevol emissió o element que pertorbe la qualitat atmosfèrica, o qualsevol altra d'anàloga natural.

e) La correcta organització de les activitats urbanes de forma que es fomenti l'adequada implantació de les activitats segons la seua rellevància, i fomenti la convivència de distintes funcions sobre un mateix espai urbà que respon al model de ciutat mediterrània.

f) La construcció d'arquitectura de qualitat, que augmente el patrimoni urbà de les ciutats i en reforce el valor cultural.

2. Els municipis hauran de destinar una part dels ingressos procedents de la participació en les plusvàlues de les distintes actuacions urbanístiques que es produïsquen en el seu terme municipal, per a la millora dels entorns urbans.

Article 6. Accessibilitat del ciutadà en l'entorn urbà

1. Els poders públics amb competència en la planificació territorial i urbanística establiran en els instruments d'ordenació les condicions que hauran de reunir, almenys, els espais públics i els edificis de pública concurrència, de forma que es garantisca a totes les persones amb mobilitat reduïda o limitació sensorial, l'accessibilitat i l'ús lliure i segur del seu entorn. Així mateix vetllaran perquè en la seua execució s'implanten els criteris d'accessibilitat establerts en la normativa corresponent.

2. Quan estos reunisquen especials valors culturals, s'harmonitzaran les solucions necessàries per a satisfer esta demanda sense minva d'estos valors.

Article 7. Mobilitat urbana i transport públic

1. La planificació urbanística i territorial establirà reserves de sòl que permeten la configuració d'una xarxa de comunicacions a les ciutats i entre les diferents àrees urbanes en les quals hi haja una relació funcional o, d'acord amb els instruments d'ordenació territorial corresponents, siga desitjable establir aquesta relació, conforme a les característiques següents:

a) Els instruments de planificació territorial i urbanística proposaran recorreguts per a vianants o no motoritzats, separats del trànsit rodat i segurs, que permeten la connexió interurbana i l'accés als equipaments i les dotacions que conformen l'ordenació estructural urbanística, en els àmbits on la intensitat del trànsit motoritzat així ho requerisca.

b) Es crearan xarxes de comunicació urbanes i interurbanes dins de les àrees funcionals que faciliten l'accessibilitat dels ciutadans, especialment per mitjà del transport públic.

c) Es fomentarà la implantació de serveis regulars de transport públic i col·lectiu dins de les diferents àrees funcionals.

d) Es generalitzarà la implantació d'instal·lacions que faciliten la intermodalitat en els mitjans de transport.

2. Els poders públics establiran mesures que fomenten i facen atractiu l'ús del transport públic o col·lectiu. Així mateix, podran implantar mesures que limiten el trànsit de vehicles privats per raons de millora de la qualitat de l'ambient urbà de les àrees urbanes.

Article 8. Equipaments i dotacions públiques

1. La planificació territorial i urbanística, en preveure els nous creixements urbans, haurà d'articular eficaçment els espais públics i procurarà una integració funcional dels municipis. Amb este fi, la planificació territorial i urbanística haurà de:

a) Identificar equipaments i dotacions que presten un servei supramunicipal a fi d'aconseguir una major qualitat de les instal·lacions i millor eficàcia en la prestació del servei.

Estos equipaments tindran la consideració de xarxa primària en el planejament del municipi on s'ubiquen.

b) Establir, en els processos de creixement urbà de les ciutats, previstos en la planificació, les garanties necessàries per a aconseguir un ús racional dels servicis i les infraestructures, assegurant un equilibri entre l'assentament de població i la dotació de servicis.

c) Preveure zones verdes i parcs públics a les ciutats en una proporció no inferior a deu metres quadrats de zona verda per habitant, en relació al total de població prevista en el pla.

2. Els poders públics procuraran un disseny dels espais i edificis d'ús públic que garantisca l'efectiva utilització pels ciutadans i la seua accessibilitat, especialment per mitjà de l'eliminació de les barreres arquitectòniques.

Article 9. Accés a l'habitatge

1. Les accions de nova urbanització inclouran mesures per a satisfer les demandes d'habitatges de protecció pública per mitjà de la qualificació i producció de sòl per a l'edificació.

2. Amb este fi, els plans d'acció territorial i els plans generals hauran d'incloure en la memòria justificativa l'anàlisi i el diagnòstic sobre la situació de l'habitatge, tant lliure com de protecció pública, en el seu àmbit d'ordenació, a l'efecte d'establir les reserves de sòl o altres mesures urbanístiques necessàries per a donar resposta a les necessitats derivades de l'esmentat estudi. El seu contingut estarà adaptat al grau de complexitat del mercat de l'habitatge en l'àmbit objecte del pla respectiu.

3. Les entitats locals hauran de contribuir a la posada en el mercat d'habitatges de protecció pública.

Article 10. Participació ciutadana

1. Els plans d'ordenació territorial i urbanístics se sotmetran al tràmit d'informació pública i participació previst en esta llei i en la legislació urbanística d'aplicació a la Comunitat Valenciana.

2. Quan un municipi considere que la tramitació d'un pla urbanístic pot tindre efectes significatius en el territori d'un altre terme municipal, aquell remetrà a este una còpia del document de planejament simultàniament al tràmit d'informació pública.

3. El Consell de la Generalitat s'encarregarà de fomentar mecanismes de participació dels ciutadans que contribuïsqen a la formació de les polítiques i estratègies territorials i en matèria d'habitatge.

CAPÍTOL II. Desenrotllament sostenible

Article 11. Protecció del paisatge

1. Els plans d'ordenació del territori, els plans generals i els instruments de planificació urbanística que prevegen un creixement urbà incorporaran un estudi sobre el paisatge que necessàriament haurà d'identificar les fites geogràfiques i aquelles característiques del territori que constituïsqen referents del paisatge de l'àmbit de la planificació i ordenació.

2. La Generalitat aprovarà un pla d'acció territorial del paisatge en el qual, a més d'identificar i de protegir els paisatges de rellevància regional en el territori valencià, s'establiran directrius i criteris d'elaboració d'estudis de paisatge, de la seua valoració i de la seua protecció conseqüent.

3. El paisatge actuarà com a criteri condicionant dels nous creixements urbans i de la implantació de les infraestructures. Els plans que prevegen els creixements urbans i els plans i projectes d'infraestructures hauran de contenir un estudi sobre la incidència de l'actuació en el paisatge, que s'inclourà en els estudis d'avaluació estratègica ambiental.

4. Els estudis de paisatge hauran de proposar mesures correctores i compensatòries dels impactes paisatgístics que facen viable el projecte, i les administracions amb competències per a l'aprovació les incorporaran al contingut de la resolució.

Article 12. Utilització racional dels recursos naturals

El desenrotllament de la Comunitat Valenciana ha de realitzar-se per mitjà d'una utilització racional dels recursos naturals. Els instruments d'ordenació territorial i urbanística establiran

una regulació d'ús i ocupació del sòl i de gestió de l'aigua conforme als criteris indicats en els articles següents.

Article 13. Utilització racional del sòl

1. Els creixements urbanístics i els projectes amb incidència territorial significativa hauran de definir-se sota els criteris de generació del menor impacte sobre el territori i menor afecció a valors, recursos o riscos naturals de rellevància presents en el territori.

2. Es procurarà un model de ciutat compacta per evitar una implantació urbanística dispersa, que respectarà la morfologia del teixit urbà originària.

3. El traçat de les infraestructures lineals s'haurà d'adequar als corredors que, si és el cas, establisquen els instruments d'ordenació territorial aprovats pel Consell de la Generalitat.

4. S'establiran mecanismes de control dels increments d'ocupació del sòl, i s'articularan els instruments de gestió territorial per a fer efectiu el principi d'equitat territorial.

5. Qualsevol proposta de modificació del planejament que comporte una alteració de les directrius definitòries de l'estratègia d'evolució urbana i d'ocupació del territori establida en els plans generals municipals requereix la revisió del pla.¹

6. Tota classificació de sòl no urbanitzable en sòl urbanitzable, comportarà l'obligació de cedir gratuïtament a l'administració sòl no urbanitzable protegit, en una superfície igual a la reclassificada amb les condicions següents:²

a) Els sòls a cedir tindran prèviament la classificació de sòl no urbanitzable protegit pel planejament municipal o estaran protegits per alguna figura procedent de la legislació mediambiental. De la mateixa manera podran ser objecte de cessió aquells que tinguen incoat algun procediment administratiu tendent a la seua protecció.

b) Quan el manteniment del valor a protegir requereisca d'una acció continuada de naturalesa agrícola, forestal, cinegètica o semblant, la cessió només podrà ser acceptada per l'administració quan esta tinga previstos i garantits mecanismes de gestió que permeten el manteniment del valor protegit.

c) Estes cessions tindran el caràcter de dotació de parc públic natural pertanyent a la xarxa primària en el planejament que les empare, i computaran als efectes previstos en l'article 8.1.c) de la present llei. No computaran, tanmateix, com a parc públic de naturalesa urbana de xarxa primària dels exigits per la legislació urbanística.

d) Es realitzaran a càrrec de l'actuació sense perjudi de les cessions de sòl dotacional públic corresponent a la xarxa secundària conforme a la legislació urbanística, i per a aconseguir la seua obtenció s'aplicarà el que estableix l'article 15 apartat 3 de la Llei 10/2004, de 9 de desembre, de La Generalitat, del Sòl No Urbanitzable. En general s'efectuarà la cessió a favor de l'administració local excepte en els supòsits a què fan referència els números 1 i 2 de l'apartat f) d'este article.

e) El planejament podrà delimitar àrees en què es materialitze la cessió pel seu interès públic local que estiguen dins de l'àmbit d'una de les figures de les previstes en la legislació sectorial en matèria d'espais naturals protegits, o bé pertanyents a entorns d'esmoreïment dels dits espais segons la seua planificació vigent o iniciada la seua tramitació.

f) En municipis en què no siga possible fer efectives estes cessions, podran realitzar-se amb terrenys aptes d'un altre terme municipal, prevalent el principi de proximitat territorial en igualtat de condicions a què es referixen els apartats següents:

1. Els sòls situats en l'àmbit d'algun projecte mediambiental estratègic promogut per l'administració autonòmica; en este cas seran cedits a esta.

2. Els sòls situats en àmbits objecte d'alguna figura de protecció prevista en la legislació vigent d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana; en este cas se cediran a l'administració encarregada de la gestió de l'espai natural protegit.

¹ Apartat 5) de l'article 13 modificat per la **Llei 12/2010, de 21 de juliol**, de Mesures Urgents per a Agilitar l'Exercici d'Activitats Productives i la Creació de l'Ocupació (DOCV núm. 6316 de 22.07.2010). Ref. Base de dades 008237/2010

² Apartat 6) de l'article 13 modificat per la **Llei 14/2005, de 23 de desembre, de la Generalitat, de Mesures Fscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de La Generalitat** (DOCV núm. 5166 de 30.12.2005). Ref. Base de dades 6570/2005

3. Si l'administració encarregada de la gestió ho estima pertinent, podran ser substituïdes per aportacions monetàries del valor equivalent del sòl cedit, determinat conforme a la legislació en matèria de valoracions, que hauran de ser destinades a programes i projectes per a la sostenibilitat i qualitat de vida definits en el capítol II del títol IV d'esta llei.

Als efectes de còmput recollits en l'apartat c) es considerarà el municipi on se situen físicament els terrenys dotacionals.

g) Queden excloses de l'obligació de la dita cessió aquelles reclassificacions singulars promogudes per l'administració pública, els seus concessionaris o agents, que tinguen com a objecte la implantació de qualsevol tipus d'equipament o actuacions d'interés públic i social. De la mateixa manera queden excloses d'esta obligació la part de sòl reclassificat que es destine pel planejament a la promoció de vivendes subjectes a algun règim de protecció pública.

Article 14. Prevenció de riscos naturals o induïts

1. Els terrenys forestals classificats com a sòl no urbanitzable que hagen patit l'efecte d'un incendi no podran classificar-se o reclassificar-se com a urbà o urbanitzable.

2. Qualsevol actuació urbanística que afecte masses arbòries, arbustives o formacions vegetals d'interés, haurà de fer compatible la presència d'estes amb el desenrotllament previst, i les integrarà en els espais lliures i zones verdes establerts pel pla. Quan això no siga possible, haurà de reposar-les en el seu àmbit en idèntica proporció, amb les mateixes espècies, i amb anàleg port i característiques.

El que disposa el paràgraf anterior serà d'aplicació fins i tot quan estes masses arbòries o arbustives hagen sofert l'efecte d'un incendi.

El planejament urbanístic haurà d'incloure estes mesures en les fitxes de planejament i gestió dels sectors i unitats d'execució o, quan calga, en les fitxes dels àmbits subjectes a actuacions aïllades.

3. El Consell de la Generalitat aprovarà un pla d'acció territorial contra el risc sísmic que tindrà per objecte prevenir danys sobre béns i persones. A l'efecte establirà:

- a) Orientacions sobre usos del sòl i mesures concretes d'ubicació d'edificacions i infraestructures.
- b) Divisió del territori en categories segons el seu risc.
- c) Normativa específica per a cadascuna de les zones esmentades que regule edificacions, infraestructures, serveis urbans i altres construccions i instal·lacions anàlogues.
- d) Mesures per a corregir el risc sobre construccions, instal·lacions o usos ja existents.
- e) Mecanismes de col·laboració i cooperació entre els distints departaments del Consell de la Generalitat i entre aquest i els ajuntaments.

4. El planejament territorial i urbanístic adoptarà mesures actives contra l'erosió del sòl, com a principal causa de la desertificació de la Comunitat Valenciana i per la repercussió sobre el paisatge, la productivitat i el cicle hidrològic, i controlarà l'avanç mitjançant l'adequada gestió del recurs natural sòl.

5. Tots els llits públics i privats hauran de mantenir-se expeditos. No se n'autoritzarà l'aterrament o la reducció sense que hi haja un projecte degudament aprovat per l'organisme de conca competent, que preveja i garantisca una solució alternativa per al transcurs de les aigües, sense perjudici de les limitacions establertes en la legislació en matèria d'aigües.

6. El planejament urbanístic haurà d'orientar els futurs desenrotllaments urbanístics cap a les zones no inundables o, en el cas que tota la superfície del municipi ho fóra, cap a les àrees de menor risc, sempre que permeten l'assentament. Qualsevol decisió de planejament que s'aparte d'aquest criteri haurà de justificar la seua idoneïtat en un estudi d'inundabilitat més específic, realitzat amb motiu de l'actuació que es pretén.

7. Les administracions públiques tindran en compte en l'assignació dels usos del sòl, els objectius de prevenció d'accidents greus en els quals intervinguen substàncies perilloses i de limitació de les seues conseqüències.

Article 15. Ordenació del litoral

1. El litoral de la Comunitat Valenciana, pels seus especials valors ambientals i econòmics, ha de ser objecte d'una ordenació específica. El Consell de la Generalitat aprovarà un pla d'acció territorial del litoral de la Comunitat Valenciana de caràcter sectorial que establirà les

directrius d'ocupació, ús i protecció de la franja costera, i en el qual s'hauran de tenir en compte els criteris següents:

a) Assegurar la racional utilització del litoral, harmonitzant la seua conservació amb els usos restants, especialment amb els d'oci, residència, turisme, equipaments i servicis públics i, si és el cas, reservar espais de costa per a atendre les demandes d'usos marítics d'especial rellevància per a sectors estratègics de l'economia valenciana.

b) La gestió racional dels recursos com l'aigua, el sòl, les platges, el paisatge, els espais naturals d'interés, les infraestructures, els equipaments i el patrimoni cultural, podrà limitar el desenrotllament urbanístic del litoral.

c) Es definirà el risc d'erosió i inundació en la vora costera derivada de l'efecte combinat de l'erosió i de l'acció dels temporals marins, i s'establiran les mesures correctores i de limitació d'usos conseqüents per a minimitzar els impactes potencials.

d) S'establirà una ordenació de les tipologies d'edificacions admissibles d'acord amb les característiques i els usos predominants en cada zona del litoral valencià.

e) S'adoptaran mesures per a la millora del front marítim en els nuclis urbans costers i per a la preservació dels elements del paisatge litoral que el doten de singularitat.

2. La conselleria competent en ordenació del litoral elaborarà els plans d'acció territorial de caràcter sectorial que calguen per la millor consecució de tals fins.

Article 16. Aprofitaments minerals i energètics

Amb la finalitat de promoure l'aprofitament racional dels recursos naturals minerals i energètics a la Comunitat Valenciana, el Consell de la Generalitat aprovarà plans d'acció territorial de caràcter sectorial, amb l'objecte d'assegurar simultàniament l'eficiència de les explotacions i els recursos energètics, la seua seguretat, la conservació, la recuperació i la millora del medi ambient afectat per estes i del patrimoni cultural, amb especial atenció a l'arqueològic i paleontològic, com també el foment i la millora del medi rural en els municipis en què tals explotacions i aprofitaments energètics tinguen una presència significativa.

Article 17. Ús eficient dels recursos hídrics

La planificació territorial i urbanística, conforme a la Directiva 2000/60/CE, de 23 d'octubre de 2000, per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en matèria de política d'aigües, establirà mesures per a la consecució dels fins següents:

a) Protecció de l'aigua a fi de prevenir-ne el deteriorament i millorar els ecosistemes aquàtics i terrestres i les zones humides.

b) Ús sostenible de l'aigua que en garantisca l'estalvi i el subministrament suficient i en bon estat a la població, basat en una gestió integral i conjunta d'aigües superficials i subterrànies, i en la recuperació completa dels costos.

c) Procurar polítiques de consens basades en la participació ciutadana i en la transparència i informació.

Article 18. Protecció de la qualitat dels recursos hídrics

1. A fi d'aconseguir la conservació de la qualitat dels recursos hídrics, el Consell de la Generalitat aprovarà plans d'acció territorial de caràcter sectorial; a més els plans territorials i urbanístics hauran de:

a) Identificar i caracteritzar les masses d'aigua superficials, artificials i subterrànies.

b) Prevenir la contaminació de les masses d'aigua per mitjà de la delimitació de zones i perímetres de protecció i l'eliminació d'abocaments contaminants.

c) Protegir les masses d'aigua destinades a consum humà per mitjà de la seua incorporació al règim de protecció del sòl no urbanitzable d'especial protecció.

d) Establir els perímetres de protecció de les captacions d'aigua destinades a consum humà amb un règim de protecció semblant al descrit en el punt anterior o per mitjà de la seua incorporació a la xarxa primària d'espais lliures i zones verdes quan afecten sòls urbans i urbanitzables. Els perímetres s'estableixen amb caràcter general en 300 m comptadors des del límit exterior del punt de captació, llevat que estudis detallats justifiquen una distància distinta a la indicada.

2. Els desenrotllaments urbanístics i la implantació d'usos sobre el territori hauran d'adoptar les mesures per a eliminar els abocaments de substàncies contaminants als llits i al medi marí, i garantir la qualitat de les aigües subterrànies per evitar-ne la contaminació. Amb aquest efecte, els instruments de planificació urbanística hauran de preveure que tots els sectors de sòl urbanitzable disposen en el seu desplegament de sistemes de sanejament que impedisquen fugues d'aigües residuals, i de depuració, amb condicions de reutilització, de l'aigua o, si és el cas, amb condicions d'abocament a llit públic o al medi marí amb les característiques de qualitat mínimes establertes per la Directiva 80/778/CEE, de 15 de juliol de 1980, relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà, modificada per la Directiva 98/83/CE, de 3 de novembre de 1998.

3. La implantació d'usos del sòl en el medi rural que puguen tindre incidència en la contaminació de les aigües subterrànies haurà de tindre en compte la llista de les zones vulnerables a la contaminació i exigirà la realització d'estudis que acrediten l'absència d'incidència de la implantació dels esmentats usos en la qualitat de les aigües subterrànies.

Article 19. Ús sostenible de l'aigua

1. L'ús sostenible de l'aigua és un objectiu prioritari en matèria de gestió de l'aigua a la Comunitat Valenciana. Per a la seua consecució, les accions dels poders públics en l'ordenació del territori i l'urbanisme tenen per objecte:

- a) Assegurar en quantitat i qualitat els cabals per al consum humà, l'agricultura, el desenrotllament de l'activitat econòmica i els sistemes ecològics de llits i zones humides.
- b) Procurar un ús racional i eficient de l'aigua. Amb aquest fi hauran de millorar, almenys, la xarxa de distribució i realitzar un tractament adequat de les aigües residuals que permeten la reutilització o el reciclatge.
- c) Establir mecanismes que garantisquen una gestió integral de l'aigua i la recuperació completa dels seus costos.
- d) Garantir l'equilibri entre l'extracció i l'alimentació de les aigües subterrànies per mitjà d'una gestió conjunta d'aigües superficials i subterrànies, la proporcionalitat entre l'oferta i la demanda, i la minimització dels riscos derivats d'esdeveniments extrems com sequeres i avingudes.

2. La implantació d'usos residencials, industrials, terciaris, agrícoles o altres que impliquen un increment del consum d'aigua requerirà l'obtenció prèvia d'un informe favorable de l'organisme de conca competent sobre la seua disponibilitat i la compatibilitat de l'esmentat increment amb les previsions dels plans hidrològics, a més de la no-afectació o menyscabament a altres usos existents legalment implantats.

L'informe previ haurà d'emetre's en el termini de tres mesos, transcorreguts els quals sense que l'organisme de conca s'hi haja pronunciat s'entendrà atorgat en sentit favorable.

La suficient disponibilitat a què es refereix el paràgraf primer podrà ser justificada mitjançant el compromís d'execució, d'infraestructures generadores de recursos hídrics a través de l'aplicació de noves tecnologies, com el dessalatge d'aigua de mar o aigües subterrànies salobres, l'aprofitament d'aigües depurades, la potabilització o alternatives semblants.

Reglamentàriament, o a través d'instruccions tècniques, s'establiran els mètodes per contrastar la idoneïtat de les tècniques de generació de recursos hídrics que permeten acreditar la compatibilitat de les noves actuacions consumidores d'aigua potable o altres usos i s'haurà de garantir l'ús sostenible i eficient de l'aigua.

No serà necessària l'emissió de l'informe previst en el paràgraf anterior quan la implantació dels referits usos es verifique en l'aplicació d'instruments de planejament que hagen estat objecte de l'informe corresponent.

3. Els plans generals municipals establiran limitacions precises a la classificació del sòl quan es manque de subministrament dels recursos hídrics necessaris amb garantia de potabilitat.

Article 19 bis. Infraestructura Verda de la Comunitat Valenciana ³

1. A fi de garantir la qualitat de vida, la preservació de la biodiversitat i el manteniment dels processos ecològics bàsics, es crea la Infraestructura Verda de la Comunitat Valenciana, definida com l'estructura territorial bàsica formada per les àrees i elements territorials d'alt valor ambiental, cultural i visual; les àrees crítiques del territori que han de quedar lliures d'urbanització; i l'entramat territorial de corredors ecològics i connexions funcionals que posen en relació tots els elements anteriors.

2. La planificació territorial i urbanística haurà d'integrar de forma adequada i eficaç la protecció, conservació i regeneració del medi natural, cultural i visual, integrant les àrees i elements que conformen la Infraestructura Verda.

3. En particular, integren la Infraestructura Verda de la Comunitat Valenciana:

a) La xarxa d'espais que integren Natura 2000 a la Comunitat Valenciana, seleccionats o declarats de conformitat amb el que estableix la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i Biodiversitat.

b) La xarxa que conformen els espais naturals protegits declarats com a tals de conformitat amb la Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, incloent-hi, si és el cas, les seues àrees d'amortiment d'impactes.

c) Les àrees protegides per instruments internacionals, assenyalades en l'article 49 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

d) Les Zones Humides Catalogades i les cavitats subterrànies incloses en el catàleg corresponent, tal com es preveu en la Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

e) Les forests de Domini Públic i d'Utilitat Pública o Protectores que es troben incloses en el catàleg corresponent, així com els terrenys que siguen classificats com a Àrees de Sòl Forestal de Protecció en el Plans d'Ordenació Forestal de la Comunitat Valenciana formulat en desplegament de la Llei 3/1993, Forestal de la Comunitat Valenciana.

f) Els espais litorals d'interès que no es troben inclosos en cap dels supòsits anteriors.

g) Els espais d'interès cultural a què es referix l'article 21.3 de la present llei.

h) Les zones que es troben sotmeses a risc d'inundació, d'acord amb el que estableix respecte d'això el Pla d'Acció Territorial de caràcter sectorial sobre Prevenció del Risc d'Inundació a la Comunitat Valenciana (Acord de 28 de gener del 2003) i les seues posteriors revisions.

i) Les zones que presenten un risc significatiu d'erosió o contaminació d'aqüífers, i que com a tals siguen definides i delimitades per la normativa de desplegament de la present llei o, si és el cas, per un Pla d'Acció Territorial confeccionat a este efecte.

j) Les àrees que el planejament territorial, ambiental i urbanístic, en desplegament de la present llei i de les respectives normatives sectorials, establisca explícitament com adequades per a la seua incorporació a la mencionada Infraestructura Verda, pel seu interès per a la conservació del paisatge, per a la protecció de terrenys que presenten especials valors agraris la preservació dels quals siga convenient per al medi rural, o per a la protecció d'espais naturals que, sense haver sigut declarats expressament com a protegits, reunisquen valors naturals mereixedors de protecció o es troben profundament transformats, en els quals siga necessari establir mesures de rehabilitació destinades a disminuir els impactes paisatgístics existents.

k) Les àrees, els espais i els elements que garantisquen l'adequada connectivitat territorial i funcional entre els diferents elements constitutius de la infraestructura verda, amb especial referència a les àrees fluvials i els connectors ecològics.

4. El Consell elaborarà un Pla d'Acció Territorial en què:

a) S'identificaran les àrees i els elements que han de formar part de la Infraestructura Verda.

b) Es concretarà el mecanisme d'incorporació de nous espais i àrees territorials a esta.

c) S'establiran els criteris integrats de gestió que hagen d'aplicar-se al conjunt de la Infraestructura Verda, sense menyscabament del que disposen les legislacions i normes

³ Article 19.bis) afegit per la **Llei 12/2009, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat** (DOCV núm. 6175 de 30.12.2009). Ref. Base de dades 014617/2009

sectorials que regulen cada un dels seus elements constitutius, amb els quals en tot cas s'hauran de coordinar.

Article 20. Protecció del patrimoni natural ⁴

1. La planificació territorial i urbanística integrarà la protecció, la conservació i la regeneració del patrimoni natural, garantint el manteniment dels processos ecològics bàsics i la conservació i preservació de paisatges rellevants pel seu elevat valor natural, cultural i productiu.

2. A este efecte, i de conformitat amb el que estableix l'article 19.bis, el planejament territorial i urbanístic incorporarà a les seues previsions els espais que integren la Infraestructura Verda, així com les mesures de protecció, ordenació, ús i gestió previstes en les seues normatives reguladores i en els seus instruments de planificació i gestió.

3. El planejament urbanístic, a més del que s'ha indicat en l'apartat anterior, establirà i definirà mesures específiques de protecció per a:

- a) El paisatge, conforme al que estableix el títol II de la llei.
- b) Els espais naturals que, sense haver sigut declarats protegits de conformitat amb la legislació internacional, comunitària, estatal i autonòmica, reunisquen valors, recursos, ecosistemes, hàbitats naturals o d'espècies que siguen mereixedors de ser protegits.
- c) Altres espais naturals profundament transformats, per als quals calga establir mesures de rehabilitació destinades a disminuir el seu impacte paisatgístic.

d) Els terrenys que presenten especials valors agraris i siga convenient la seua preservació per al medi rural

4. Les mesures específiques de protecció i millora de paratges, espais i recursos naturals i el seu entorn d'influència natural, previstes en l'apartat anterior, podran adaptar les que preveu la legislació forestal, agrària i d'espais protegits que s'ajusten a les característiques del que es protegeix o altres específiques més adequades al fi perseguit.

Així mateix s'adoptaran mesures perquè el gaudi social dels paratges, espais i recursos naturals subjectes a protecció redunde en una millora de la seua qualitat ecològica i n'assegure la sostenibilitat.

5. Les accions orientades a la transformació del sòl al seu estat natural es restringiran en aquells espais que tinguen protecció pels seus valors naturals d'interés ambiental, d'acord amb la seua legislació específica o en el planejament territorial i urbanístic aplicable. En tot cas, hauran de ser respectuoses, en el seu mode i emplaçament, amb els recursos i espais naturals susceptibles de protecció.

6. L'ordenació detallada dels sòls urbanitzables que confronten amb els llits haurà de disposar de terrenys destinats a espais públics lliures d'edificació al costat del domini públic hidràulic i al llarg de tota la seua extensió, amb les dimensions adequades a la seua naturalesa, règim hidràulic, i condicions paisatgístiques. Les mateixes disposicions seran aplicables a masses d'aigua, tals com llacs, llacunes, pantans, embassaments i altres anàlegs.

7. Els plans urbanístics i territorials hauran de preveure corredors verds que exercisquen funcions de connexió biològica i territorial, els eixos dels quals estaran constituïts pels barrancs, camins ramaders, rius o altres fites geogràfiques identificables en el territori, i ajudaran a la vertebració dels espais naturals de la Comunitat Valenciana.

8. Els instruments d'ordenació urbanística i territorial que permeten la implantació de nous usos, incloses les infraestructures, que generen o puguen generar emissions de gasos a l'atmosfera, hauran de contindre els mecanismes de limitació, control i compensació necessaris, de conformitat amb la normativa sectorial d'aplicació. Estos mecanismes s'establiran tant segons els previsible efectes de la nova classificació com dels acumulatius dels que produïsquen els assentaments existents.

⁴ Apartats 1, 2 i 3 de l'article 20 modificats per la **Llei 12/2009, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat** (DOCV núm. 6175 de 30.12.2009). Ref. Base de dades 014617/2009

Article 21. Conservació i valoració del patrimoni cultural

El planejament territorial i urbanístic tindrà com a objectiu la conservació i la promoció del patrimoni cultural i haurà d'ajustar-se a les previsions contingudes en la legislació sobre patrimoni cultural valencià. A l'efecte inclourà, almenys, les determinacions necessàries perquè:

1. S'afavorisca la conservació i la recuperació del patrimoni arqueològic, els espais urbans rellevants, els elements i tipus arquitectònics singulars i les formes tradicionals d'ocupació humana del territori, conforme a les peculiaritats locals.

2. En les àrees de manifest valor cultural i, en especial, en els conjunts i qualssevol altres elements declarats com a béns d'interés cultural i els seus entorns, com també en els denominats béns de rellevància local i els seus entorns, si és el cas, s'assegure que les construccions de nova planta i la reforma, rehabilitació i ampliació de les existents harmonitzen amb l'entorn cultural, en particular, pel que fa a altura, volum, color i composició.

3. S'identifiquen i delimiten aquelles àrees de manifest valor cultural que han d'incorporar-se com a elements de la Infraestructura Verda ⁵

Article 22. Revitalització del patrimoni rural

1. El planejament territorial o urbanístic adoptarà les mesures necessàries per a aconseguir l'adequada recuperació i revitalització del patrimoni rural valencià.

2. Tota iniciativa d'ordenació o ús del territori en zones del medi rural valencià afectades per processos que tendeixen a la pèrdua de població procurarà establir les condicions adequades per a fomentar el sosteniment i permanència de la població o, si és el cas, la recuperació i consolidació de nuclis residencials permanents.

3. El Consell de la Generalitat aprovarà un pla d'acció territorial del sistema rural valencià, de caràcter sectorial, amb la finalitat de protegir i millorar el medi rural. El pla inclourà instruments i programes específics que eviten la infrautilització de recursos, l'envelliment demogràfic i el declivi econòmic en les zones rurals, com també per a la conservació i, si és el cas, la recuperació dels espais naturals i de la fauna i la flora silvestres.

4. Les administracions establiran el marc de les ajudes públiques de foment per a estimular o modernitzar l'activitat agrària, per mitjà d'instruments econòmics per al seu manteniment i millora, com també l'activitat turística i de serveis.

5. Les construccions i edificacions radicades en el medi rural hauran d'harmonitzar amb el paisatge i el seu entorn natural. Les activitats que es desenrotllen hauran de ser compatibles amb els valors protegits i amb el manteniment i la sostenibilitat del medi rural.

6. L'horta de la Comunitat Valenciana, com a espai d'acreditats valors ambientals, històrics i culturals, ha de ser objecte de protecció. Per a això, el Consell de la Generalitat aprovarà un pla d'acció territorial de protecció de l'horta valenciana, en el qual es definiran les zones mereixedores de protecció i les mesures urbanístiques corresponents, com també els programes d'actuació pública necessaris per a afavorir el sosteniment de les activitats pròpies de l'horta i la permanència de la població amb un nivell de vida adequat.

7. El pla d'acció territorial de protecció de l'horta valenciana inclourà un catàleg de béns i espais rurals protegits en què es compreguen les edificacions, construccions i qualsevol altre element d'interés l'alteració dels quals s'haja de sotmetre a condicions o limitacions restrictives, d'acord amb l'especial valoració que meresquen aquests béns i espais protegits, sense perjudici que els municipis afectats elaboren un document de protecció més específic.

8. Aquelles àrees rurals que presenten característiques adequades hauran d'incorporar-se, per mitjà de l'instrument que en cada cas corresponga, a la Infraestructura Verda de la Comunitat Valenciana, davall les condicions i els requisits establits respecte d'això en l'article 19 bis de la present llei. ⁶

⁵ Apartat 3 de l'article 21 afegit per la **Llei 12/2009, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat** (DOCV núm. 6175 de 30.12.2009). Ref. Base de dades 014617/2009

⁶ Apartat 8 de l'article 22 afegit per la **Llei 12/2009, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat** (DOCV núm. 6175 de 30.12.2009). Ref. Base de dades 014617/2009

Article 23. Implantació d'infraestructures ⁷

1. La planificació i implantació d'infraestructures de transport, energia, aigua i comunicacions tindrà com objectius:

- a) Atendre les necessitats de desenvolupament de la Comunitat Valenciana.
- b) Dotar el territori de vies de comunicació, nivells de dotacions i equipament que incrementen la seua competitivitat.
- c) Reduir al mínim els possibles efectes ambientals, culturals i territorials negatius.
- d) Establir condicions que permeten l'equitat territorial i la igualtat dels ciutadans en l'accés als béns i serveis públics essencials.
- e) Aplicar criteris de rendibilitat social i proporcionalitat en l'assignació dels recursos.
- f) Contribuir a la seguretat i la qualitat del subministrament energètic de la Comunitat Valenciana.
- g) Impulsar el desenvolupament de les zones rurals de la Comunitat Valenciana.

2. Les administracions públiques hauran de coordinar els seus plans i projectes per a la implantació d'infraestructures, i potenciaran la compatibilitat d'usos i la integració d'aquestes en xarxes homogènies que reduïsquen el consum de recursos sense menyscabament de la seua accessibilitat i utilització pels ciutadans.

3. El traçat i el disseny de les noves infraestructures s'haurà de realitzar en consideració a les característiques del territori on s'implanten i, en especial, a la seua afecció sobre la Infraestructura Verda. La integració paisatgística de les infraestructures, el respecte al medi natural i cultural i la prevenció de riscos naturals han de ser criteris d'elecció del dit traçat i disseny.

4. El planejament urbanístic haurà d'establir les reserves dels terrenys necessaris per a facilitar la creació o ampliació de les infraestructures previstes en els instruments d'ordenació territorial que aprobe el Consell de la Generalitat per a aconseguir els objectius referits en l'apartat 1 d'aquest article.

5. Els nous creixements urbanístics o usos del sòl que requereixen d'infraestructures de comunicació, transport, energia o qualssevol altres s'hauran de basar en les ja existents o previstes en els plans d'acció territorial integrals o sectorials corresponents. Excepcionalment, quan resulte justificat des del punt de vista territorial i de la planificació de les infraestructures, les actuacions podran incloure el traçat, disseny i execució de les infraestructures necessàries per a resoldre les necessitats i demandes de transport, accessibilitat i mobilitat que se generen o puguen generar-se en el futur.

En qualsevol cas, els creixements urbanístics o usos del sòl que generen noves demandes de transport, accessibilitat i mobilitat, hauran d'assumir els costos de construcció o ampliació de les infraestructures necessàries per a satisfer-les, a càrrec dels propietaris o al promotor segons el que determine la legislació en matèria de règim del sòl i en matèria d'urbanisme.

6. La classificació del sòl destinat a infraestructures es realitzarà d'acord amb l'assignació al territori de les distintes classes de sòl previstes en la legislació urbanística.

7. El planejament territorial i urbanístic ordenarà les infraestructures de subministrament d'energia i de comunicacions, delimitant corredors per al pas de les dites instal·lacions atenent la vulnerabilitat del medi, integrant-les en l'estructura del territori, i resolent la compatibilitat amb els usos existents o previstos i amb els valors culturals i paisatgístics i amb les previsions derivades de la Infraestructura Verda

Article 24. Increment de l'eficiència dels recursos energètics

1. La política territorial de la Generalitat contribuirà als objectius d'estalvi i eficiència energètica de la Comunitat Valenciana. A més dels criteris regulats en el present capítol de la llei, que contribuiran a una reducció del consum de recursos energètics, com ara el foment del transport públic o el model de ciutat compacta enfront del dispers, la planificació territorial establirà, d'acord amb les previsions efectuades per les administracions competents, el marc per a la implantació d'instal·lacions d'aprofitament de les fonts d'energia especialment

⁷ Apartats 3 i 7 de l'article 23 modificats per la **Llei 12/2009, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat** (DOCV núm. 6175 de 30.12.2009). Ref. Base de dades 014617/2009

renovables, amb capacitat suficient per a satisfer almenys les necessitats presents i futures de la Comunitat Valenciana.

2. De conformitat amb la seua legislació sectorial, la gestió dels residus es basarà en la reducció de la producció, en la reutilització, la valorització, l'aprofitament energètic i, en última instància, en la seua eliminació. Els instruments de planificació territorial i urbanística adoptaran les mesures necessàries per a facilitar instal·lacions que contribuïsquen a l'esmentada gestió, tals com punts de recollida selectiva, ecoparcs, plantes de tractament i valorització, i altres destinades a l'adequada gestió dels residus.

3. Les previsions incloses en els apartats anteriors, en especial quan incorporen mesures amb repercussió sobre àrees o territoris específics, prendran específicament en consideració l'eventual afecció sobre la Infraestructura Verda, així com sobre la seua funcionalitat actual i futura.⁸

TÍTOL II. Protecció i Ordenació del Paisatge

CAPÍTOL I. Objectius i àmbit d'aplicació

Article 25. Objectius

És objectiu d'aquesta llei, en matèria de paisatge, promoure la protecció, gestió i ordenació del paisatge, com també organitzar la cooperació entre òrgans de l'administració en aquest camp, en el marc del Conveni Europeu del Paisatge, formulat a Florència el 20 d'octubre de 2000.

Article 26. Àmbit d'aplicació

1. El seu àmbit d'aplicació inclou tots els espais naturals, les àrees urbanes, periurbanes i rurals, i abasta tant els espais terrestres com les aigües interiors i marítimes. Afecta els paisatges considerats notables, els paisatges quotidians i, també, els degradats.

2. D'acord amb això, les mesures establertes en este títol seran d'aplicació a la totalitat del territori de la Comunitat Valenciana, sense perjudici d'altres legislacions que siguen aplicables en determinats espais o categories de protecció.

CAPÍTOL II. Polítiques de paisatge

Article 27. Polítiques en matèria de paisatge

1. Els poders públics fixaran, en el seu àmbit competencial respectiu, polítiques en matèria de paisatge i formularan els principis generals, estratègies i directrius, i adoptaran, segons la naturalesa de cada espai, les mesures específiques per a la protecció, gestió o ordenació del paisatge.

2. També integraran el paisatge en les polítiques en matèria d'ordenació territorial i urbanística, cultural, ambiental, agrària, social, turística i econòmica, com també en qualsevol altra que pugui tindre un impacte directe o indirecte sobre este.

3. Els particulars podran realitzar propostes de programes de restauració paisatgística en els programes per al desenrotllament d'actuacions integrades que, si és el cas, formulen, i podran ser presentats de forma específica o com annexos en els plans parcials o de reforma interior.

Article 28. Fins de les accions públiques

Són fins de tota actuació pública de regulació de l'ús i aprofitament del sòl, o d'utilització d'aquest:

a) Conservar i, si és el cas, preservar els espais, recursos i elements naturals i culturals, per a impedir l'alteració o degradació dels seus valors paisatgístics.

⁸ Apartats 3 de l'article 24 afegit per la **Llei 12/2009, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat** (DOCV núm. 6175 de 30.12.2009). Ref. Base de dades 014617/2009

b) Mantindre i millorar la qualitat paisatgística i cultural de l'entorn urbà, i regular els usos del sòl, les densitats, alçades i volums, l'ús de tipologies i morfologies edificatòries, com també l'ús de materials, textures i colors adequats per a la formació de l'entorn visual.

Article 29. Accions

1. En l'àmbit d'esta llei, s'entén per paisatge el territori tal com el perceben els ciutadans, les característiques del qual són resultat de l'acció i la interacció de factors naturals i humans.

2. Les mesures de protecció del paisatge són accions encaminades a conservar i mantenir els aspectes significatius o característics d'un paisatge. Es proposaran per a aquells espais en què estiga justificat el seu valor patrimonial derivat de la seua configuració natural i de l'acció de l'home.

3. La gestió del paisatge està constituïda per accions encaminades a garantir el manteniment regular d'un paisatge, a fi de guiar i harmonitzar les transformacions induïdes pels processos socials, econòmics i ambientals des d'una perspectiva de desenrotllament sostenible.

4. L'ordenació del paisatge està constituïda per accions que tenen per objecte millorar, restaurar o crear paisatges.

CAPÍTOL III. Instruments d'ordenació paisatgística

Article 30. Instruments d'ordenació i gestió del paisatge

1. Els plans d'acció territorial i, en la seua absència o complement, els plans generals definiran i orientaran les polítiques de paisatge a la Comunitat Valenciana.

2. Per a aconseguir estos fins, els plans d'acció territorial i els plans generals hauran de contindre un estudi de paisatge on s'establisquen els principis, estratègies i directrius que permeten adoptar mesures específiques destinades a la catalogació, valoració i protecció del paisatge en els respectius àmbits d'aplicació.

3. Els esmentats plans inventariaran i catalogaran els recursos paisatgístics, tant naturals com culturals. Així mateix, podran establir-se catàlegs paisatgístics d'àmbit local o regional independents dels esmentats instruments. Els primers tindran la tramitació dels plans generals i els segons la corresponent a plans especials.

Article 31. Estudis de paisatge

Els estudis de paisatge:

- a) Estableixen els objectius de qualitat paisatgística de l'àmbit d'estudi.
- b) Analitzen les activitats i els processos que incideixen en el paisatge.
- c) Indiquen les mesures i accions necessàries per a complir els objectius de qualitat segons els tipus previstos en l'article 29 d'aquesta llei.

Article 32. Objecte dels estudis de paisatge

1. Els estudis de paisatge inclosos en els instruments de planejament territorial i general tenen per objecte:

a) Definir i delimitar les unitats paisatgístiques que estructuraren el seu àmbit a partir de les conques visuals més importants per a la percepció del territori, determinades per la diversitat morfològica i funcional, com també pels aspectes visuals i perceptius.

b) Delimitar les àrees que han de ser objecte d'atenció prioritària per la qualitat, la fragilitat o l'aptitud del seu paisatge, i proposar accions ordenadores o gestores destinades a garantir la seua conservació i valoració.

c) Establir un règim jurídic de protecció per a les unitats de paisatge d'alt valor i dels seus elements singulars, amb la finalitat d'evitar la possible ocultació per la interposició de barreres visuals.

d) Delimitar zones per a la protecció de les vistes, siluetes i façanes urbanes dels nuclis, considerades d'elevat valor.

e) Proposar mesures per a la millora paisatgística dels àmbits degradats, especialment els existents en les perifèries dels nuclis i en les conurbacions pròpies de les grans aglomeracions urbanes.

f) Proposar mesures de restauració o rehabilitació paisatgística en àmbits amb un elevat grau de deterioració o amb una alta incidència en la percepció del territori.

2. Els instruments d'ordenació i gestió de caràcter sectorial amb incidència en el paisatge hauran d'incorporar estudis de paisatge amb l'objecte i abast previstos en els números anteriors. La seua tramitació s'haurà d'adaptar al procediment establert per a l'avaluació estratègica ambiental.

Article 33. Normes generals d'integració paisatgística en la planificació territorial i urbanística

Els instruments d'ordenació territorial que approve el Consell de la Generalitat, d'acord amb els estudis de paisatge que continguen, establiran mesures per a una adequada integració paisatgística dels plans i actuacions compreses en els respectius àmbits, i procuraran incorporar, excepte en casos en què hi haja raons acreditades d'interés públic, els criteris següents:

a) Adequació al pendent natural del terreny, de manera que aquest s'altere en el menor grau possible i es propicie l'adequació a la topografia del terreny, tant del perfil edificat com del parcel·lari, de la xarxa de camins i de les infraestructures lineals.

b) Impedir la construcció sobre elements dominants o en la cresta de les muntanyes, vores de penya-segats i cúspide del terreny, excepte les obres d'infraestructures i equipaments d'utilitat pública que hagen d'ocupar aquestes localitzacions.

c) Incorporació dels elements topogràfics significatius com condicionant de projecte, tals com vessants i ressaltos del relleu, llits naturals, murs, bancals, camins tradicionals i d'altres anàlegs, proposant les accions d'integració necessàries per a no deteriorar la qualitat paisatgística.

d) Integració de la vegetació i de l'arbratge preexistent i, en cas de desaparició, establiment de les mesures compensatòries que permeten conservar la textura i l'escala de compartimentació original dels terrenys.

e) Preservació de les fites i elevacions topogràfiques, mantenint la seua visibilitat i reforçant la seua presència com a referències visuals del territori i la seua funció com a espais de gaudi escenogràfic.

f) Manteniment del paisatge agrícola tradicional i característic dels espais rurals per la seua contribució a la varietat del paisatge i integració en aquest de les àrees urbanitzables previstes.

g) Manteniment del paisatge obert i natural, siga rural o marítim, de les perspectives que oferisquen els conjunts urbans històrics, típics o tradicionals, i de l'entorn de carreteres i camins de caràcter pintoresc; no s'admetrà la construcció de tancaments, edificacions o altres elements la situació o dimensions dels quals limiten el camp visual o desfiguren sensiblement aquestes perspectives.

Article 34. Normes d'aplicació directa al medi rural

1. No podran realitzar-se construccions que presenten característiques tipològiques o solucions estètiques pròpies de les zones urbanes, excepte en els assentaments rurals que admeten l'esmentada tipologia.

2. Es prohibeix la col·locació i el manteniment d'anuncis, cartells i tanques publicitàries, excepte els que tinguen caràcter institucional i una finalitat indicativa o informativa, amb les característiques que fixe, si és el cas, l'administració competent o, si es tracta de domini públic, que dispose d'una autorització expressa demanial i no comporte cap impacte paisatgístic.

3. Les noves edificacions hauran d'harmonitzar amb les construccions tradicionals i amb els edificis de valor etnogràfic o arquitectònic que hi haja en l'entorn immediat. A més, hauran de tindre tots els paraments exteriors i cobertes acabats, i emprar formes, materials i colors que afavorisquen una millor integració paisatgística, sense que això comporte la renúncia a cap llenguatge arquitectònic.

Article 35. Normes en relació amb el paisatge urbà

1. El planejament municipal propiciarà una estructura urbana adequada per a aconseguir la integració dels nuclis de població en el paisatge que els envolta, definint adequadament les vores urbanes, la silueta i els accessos des de les principals vies de comunicació.

2. Haurà de definir les condicions tipològiques i les justificarà en les característiques morfològiques de cada nucli. Igualment, haurà de contenir normes aplicables als espais públics i al viari, per a mantenir les principals vistes i perspectives del nucli urbà. Es prestarà especial atenció a la inclusió dels elements valuosos de l'entorn en l'escena urbana, com també les possibilitats de visualització des dels espais construïts.

3. Contindrà determinacions que permeten el control de l'escena urbana, especialment sobre aquells elements que la puguen distorsionar com mitgeres, reculades en l'edificació, tanques, publicitat, tendals, etc.

4. Per a la millor consecució d'aquest fi en relació amb la més efectiva i eficaç participació ciutadana, l'administració podrà exigir la utilització de tècniques de modelització i previsualització que permeten controlar el resultat de l'acció que es projecta.

Article 36. Programes d'imatge urbana

Els documents de planificació urbanística delimitaran àmbits per al desenrotllament de programes d'imatge urbana destinats a millorar la qualitat i l'atractiu dels espais més emblemàtics dels nuclis urbans i del seu entorn immediat.

TÍTOL III. Instruments d'Ordenació Territorial

CAPÍTOL I. Estratègia territorial de la Comunitat Valenciana

Article 37. Concepte i àmbit

1. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana estableix els objectius, criteris i directrius per a l'ordenació territorial de la Comunitat. Les estratègies s'expressaran per mitjà de propostes de caràcter orientador i dinamitzador, el nivell de vinculació de les quals serà establert en aquestes.

2. Podran proposar-se estratègies específiques per a àmbits menors quan estes apareguen com factors necessaris per a l'èxit dels objectius globals del territori.

3. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana podrà concretar-se en els altres instruments d'ordenació territorial.

Article 38. Contingut de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana

L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana incorporarà línies d'acció, iniciatives i orientacions definides de forma coherent per al desenrotllament territorial d'àmbit comunitari i inclourà, almenys:

- a) Identificació dels objectius i accions estratègiques de la Comunitat Valenciana en el context espanyol i europeu, d'acord amb l'evolució previsible del context social i econòmic.
- b) Definició d'una estructura territorial, adequada a les característiques de la Comunitat.
- c) Criteris, directrius i orientacions territorials necessaris perquè les polítiques sectorials es desenrotllen de forma coherent entre elles i amb la planificació territorial, i asseguruen la seua coordinació i la seua contribució més eficaç als objectius de desenvolupament sostenible de la Comunitat Valenciana.
- d) Definició de les característiques de les àrees funcionals i dels àmbits territorials d'escala intermèdia com a àmbits de gestió i planificació territorial. S'entén per àrea funcional l'àmbit adequat per a l'ordenació del territori a escala supramunicipal, capaç d'articular l'espai regional de forma efectiva, delimitada d'acord amb criteris que mostren la funcionalitat del territori, tals com els moviments de la població per a satisfer les seues necessitats de servicis, les relacions entre espais de residència i àrees d'activitat, els fluxos de trànsit dominant i els processos d'expansió urbana i industrial.
- e) Referències territorials, directrius i criteris d'actuació per a les estratègies territorials d'escala subregional i per a les iniciatives de l'administració local, autonòmica i central.
- f) Identificació i caracterització dels projectes singulars i de les accions de dinamització fonamentals per a impulsar els processos de canvi en el territori que siguen coherents amb els principis i objectius establerts en aquesta llei.
- g) Criteris, directrius i accions de caràcter territorial a considerar en l'ordenació del sòl no urbanitzable, la gestió dels recursos i espais naturals, la prevenció dels riscos naturals i la

millora de la qualitat ambiental del territori, amb especial referència als aspectes vinculats amb la Infraestructura Verda de la Comunitat Valenciana.⁹

Article 39. Documentació

L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana es formalitzarà en un document amb els continguts següents:

- a) Síntesi del diagnòstic territorial, que expressarà els grans reptes territorials de la Comunitat, per mitjà de la identificació de les opcions i riscos de futur existents.
- b) Línies d'acció, iniciatives i orientacions definides de forma coherent i interrelacionada per a l'organització i el desenrotllament del territori.
- c) Directrius d'ordenació territorial, que establiran el seu propi àmbit i grau de vinculació.
- d) Estudi per a l'avaluació ambiental estratègica.

Article 40. Formulació

Correspon a la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme coordinar i promoure l'elaboració i formulació de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana.

L'elaboració de l'estratègia territorial de la Comunitat Valenciana requerirà la col·laboració de les distintes administracions públiques i dels agents econòmics i socials més representatius de la Comunitat Valenciana.

Article 41. Tramitació i aprovació

1. Finalitzada la redacció tècnica de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme, simultàniament:

- a) El sotmetrà a informació pública, per un període mínim de dos mesos, anunciada en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, en els butlletins oficials de les províncies d'Alacant, de Castelló i de València, i en un diari no oficial d'àmplia difusió en cadascuna de les províncies assenyalades. El còmput del termini s'iniciarà a partir de l'endemà de la data de l'últim anunci publicat. Durant el període d'informació pública, el document de l'Estratègia Territorial haurà de trobar-se dipositat, per a la seua consulta i al·legacions dels particulars, en un local de l'administració promotora situat en cadascuna de les tres capitals de província.
- b) Demanarà informes dels municipis i dels distints departaments o òrgans competents de les administracions públiques en relació amb les respectives competències, llevat que ja s'hagen aconseguit acords entre administracions prèviament, respecte dels continguts de l'Estratègia Territorial en la fase d'avanç.
- c) La falta d'emissió en el termini de dos mesos dels informes assenyalats no interromprà la tramitació del procediment.

2. Concloso els tràmits assenyalats i una vegada emés informe sobre les al·legacions presentades, la Conselleria competent en ordenació del territori i urbanisme es pronunciarà sobre estes i introduirà les modificacions oportunes, l'aprovarà provisionalment i l'elevà al Consell de la Generalitat per a la seua aprovació definitiva mitjançant un decret, el qual n'haurà de donar compte a les Corts Valencianes.

Article 42. Publicació i vigència

1. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana entrarà en vigència l'endemà de la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana del decret pel qual s'aprova, amb transcripció de les directrius d'ordenació territorial previstes en l'article 39.c) d'aquesta llei.

2. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana tindrà vigència indefinida, sense perjudici dels terminis o altres circumstàncies que aquesta pugua establir per a la seua revisió.

3. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana podrà ser modificada conforme al procediment establert en esta llei per a la seua aprovació.

⁹ Apartat g) de l'article 38 modificat per la **Llei 12/2009, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat** (DOCV núm. 6175 de 30.12.2009). Ref. Base de dades 014617/2009

4. La Generalitat impulsarà les accions necessàries per a la major divulgació i coneixement públic de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana aprovada.

CAPÍTOL II. Plans d'acció territorial

Secció primera. Regles comunes

Article 43. Concepte i àmbit

Els plans d'acció territorial són instruments d'ordenació territorial que desenrotllen, en àmbits territorials concrets o en el marc de sectors específics, els objectius i criteris d'esta llei i de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana. L'àmbit dels plans d'acció territorial pot comprendre, en tot o en part, diversos termes municipals.

Article 44. Tipus

Els plans d'acció territorial seran de caràcter sectorial o integrat, segons els seus objectius i estratègies estiguen vinculats a un o a diversos sectors de l'acció pública.

Article 45. Suspensió de llicències

1. A proposta de l'òrgan que formule un pla d'acció territorial, per termini màxim d'un any i àmbit territorial definit, el Consell de la Generalitat podrà acordar la suspensió de llicències i d'acords de programació a fi d'estudiar-ne l'elaboració o la reforma.

2. La convocatòria de la informació pública d'un pla d'acció territorial anunciada en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana determinarà, per ella mateixa, la suspensió de l'atorgament de llicències i de l'adopció d'acords que aproven els programes, en aquelles àrees del territori les noves determinacions de les quals, impliquen modificació de l'ordenació urbanística vigent, pel termini màxim d'un any i amb les altres condicions i termes establerts en la legislació urbanística de la Comunitat Valenciana. L'administració que formule el pla podrà excloure de la suspensió aquelles actuacions que siguin compatibles amb les determinacions existents i amb les previstes en el pla en tramitació.

Article 46. Aprovació definitiva i efectes

1. Correspondrà al Consell de la Generalitat l'aprovació definitiva per mitjà d'un decret dels plans d'acció territorial.

2. Els plans d'acció territorial podran desenrotllar, completar o fins i tot modificar l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, qualssevol altres plans d'acció territorial o plans urbanístics per al seu àmbit geogràfic específic, com a conseqüència de l'anàlisi territorial més detallada desenrotllada en el pla. Amb aquest efecte incorporaran, si és el cas, un annex en el qual es concretaran les millores o modificacions que es proposen i les raons que les justifiquen.

La seua formulació i tramitació s'haurà d'adaptar al que preveuen els articles 55 i 60 d'aquesta llei.

Article 47. Publicació i vigència

1. Els plans d'acció territorial entraran en vigor l'endemà de la publicació del decret del Consell de la Generalitat de la seua aprovació definitiva en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, amb transcripció de les seues determinacions normatives, la qual haurà d'incloure en qualsevol cas les normes d'ordenació previstes en l'article 52.2.b, i les modificacions que puguen introduir en les normes urbanístiques del planejament urbanístic o territorial vigent, previstes en l'article 53.2 d'aquesta llei.

2. Els plans d'acció territorial tindran vigència indefinida, sense perjudici dels terminis o altres circumstàncies que s'hi puguen establir per a la seua revisió o modificació.

3. La Generalitat impulsarà les accions necessàries per a la major divulgació i el coneixement públic dels plans d'acció territorial aprovats.

Secció segona. Plans d'acció territorial integrats

Article 48. Contingut

Els plans d'acció territorial integrats hauran d'incloure, entre altres, els següents continguts: definició d'objectius, anàlisi, diagnòstic i estratègies del pla.

Article 49. Definició d'objectius

Els plans d'acció territorial integrats definiran els seus objectius, que hauran de ser coherents amb els objectius i criteris d'ordenació territorial que s'estableixen en esta llei i amb els objectius, criteris i directrius que, per al seu àmbit, haja establert, si és el cas, l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana. Els objectius dels plans d'acció territorial integrats hauran de definir-se amb el grau de concreció suficient per a orientar el desenrotllament i l'execució de les estratègies del pla.

Article 50. Anàlisi territorial

Els plans d'acció territorial Integrats analitzaran la informació territorialment rellevant en el seu àmbit d'actuació i, en particular, la relativa al medi físic, al paisatge, al patrimoni cultural, als indicadors de renda i benestar, als assentaments i evolució de població, al sistema productiu, a les infraestructures, als equipaments, a l'habitatge i al planejament urbanístic i sectorial, com també altres dades que proporcione el Sistema d'Informació Territorial.

Article 51. Diagnòstic del territori

Els plans d'acció territorial integrats hauran de contenir un diagnòstic sobre la problemàtica i oportunitats del seu àmbit d'actuació, i identificaran les seues causes i definiran els agents l'actuació dels quals siga rellevant per a aconseguir els objectius del pla. També, valoraran els efectes que la consecució dels objectius proposats tindrà sobre el medi físic, el paisatge, el patrimoni cultural, la població, l'activitat econòmica, les infraestructures i equipaments, l'habitatge i l'administració i el govern del territori.

Article 52. Estratègies del pla

1. La naturalesa, el contingut i l'abast de les estratègies dels plans d'acció territorial integrats es determinaran per la problemàtica de l'àmbit d'actuació i pels objectius, criteris i directrius que haja establert l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana. En tot cas, els plans d'acció territorial integrats hauran de fer explícita la relació entre les seues estratègies i els seus objectius.

2. Les estratègies dels plans d'acció territorial integrats seran:

- a) Projectes i accions dinamitzadores per a impulsar els processos de canvi en el territori.
- b) Normativa d'ordenació, constituïda per un text articulat que establirà el seu àmbit i grau de vinculació, segons calga, sobre els usos del sòl i les activitats. Estes normes podran ser d'aplicació directa o diferida a través del planejament urbanístic o de la planificació sectorial.

Article 53. Documentació

1. Els plans d'acció territorial integrats constaran, com a mínim, de documents d'informació, d'objectius i estratègies i d'estudi per a l'avaluació ambiental estratègica.

2. Els plans d'acció territorial integrats inclouran, si és el cas, un annex de les modificacions que afecten el planejament territorial o urbanístic vigent, que se substanciarà d'acord amb les consideracions que es realitzen en l'article següent.

3. L'estudi per a l'avaluació ambiental estratègica s'elaborarà i tramitarà conforme a la seua legislació específica, en aquests casos l'estudi esmentat aprofundirà sobre els efectes en els aspectes socioeconòmics i de l'impacte de la localització sobre les infraestructures i usos del sòl.

4. Inclouran estudis de paisatge i catàlegs conforme al que estableix el títol II d'aquesta llei.

5. Podran preveure accions per a la sostenibilitat i la qualitat ambiental i definir programes i projectes conforme al que estableix el títol IV d'aquesta llei.

6. Podran proposar òrgans per al governament del territori en el seu àmbit, conforme al que estableix el títol V d'aquesta llei.

Article 54. Relació dels plans d'acció territorial integrats amb altres instruments d'ordenació territorial i urbanística

1. Els plans d'acció territorial integrats seran coherents amb la resta d'instruments d'ordenació territorial i integraran el que preveuen els instruments de planificació ambiental en els termes previstos en la Llei de la Generalitat 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, i en les directives 79/409/CEE, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, i 92/43/CEE, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, com també en els de protecció del patrimoni cultural, d'acord amb la Llei de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

2. En compliment de la seua funció de coordinació supramunicipal i de la seua finalitat integradora de polítiques sectorials, quan la complexitat o rellevància dels problemes territorials així ho aconselle, els plans d'acció territorial integrats podran prefigurar les determinacions de l'ordenació estructural dels plans generals, per a la posterior incorporació a aquests.

3. Els plans d'acció territorial integrats podran reservar terrenys per a dotacions d'interés supramunicipal, classificar directament terrenys i articular l'ordenació urbanística de centres, eixos o entorns d'àmplia influència supramunicipal.

4. Els plans d'acció territorial integrats podran modificar directament plans d'acció territorial o plans urbanístics aprovats. En aquests supòsits, hauran d'incorporar un annex en el qual, a més de concretar les millores en l'ordenació que es proposen i les raons que les justifiquen, s'acompanye un document refós que incloga tant les noves determinacions com les que queden en vigència.

Article 55. Formulació i tramitació

1. Els plans d'acció territorial integrats seran elaborats i formulats per la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme o, si és el cas, pels municipis en els termes establerts en esta llei.

2. Els plans d'acció territorial integrats es tramitaran segons les normes previstes per a l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, amb les especificacions següents:

a) El període d'informació pública haurà de ser com a mínim de dos mesos, i s'haurà d'anunciar en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana i en un diari no oficial d'àmplia difusió a la província afectada pel pla. El document per a consulta pública s'haurà de trobar dipositat en un local de l'administració promotora situat en la capital de cada una de les províncies afectades i, si és el cas, dels ajuntaments afectats pel canvi d'ordenació.

b) Quan es tracte d'un pla que continga determinacions de millora o modificació de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana o d'altres plans aprovats, en els anuncis d'obertura del període d'informació pública i en els requeriments d'informe que es dirigisquen als òrgans i administracions públiques afectades en les seues competències, s'haurà de fer constar expressament l'esmentada circumstància.

c) S'haurà de demanar el dictamen dels municipis el planejament urbanístic dels quals puga veure's afectat per les determinacions del pla d'acció territorial integrat.

d) El termini per a emetre els informes i els dictàmens per les distintes administracions públiques afectades haurà de ser de dos mesos comptadors a partir de la data de la recepció de la sol·licitud. La falta d'emissió en termini no interromprà la tramitació del pla.

3. En el cas que un pla d'acció territorial integrat implique una modificació d'un altre pla d'acció territorial formulat per una administració o òrgans distints del que formule aquell, la seua tramitació requerirà la sol·licitud d'informe a l'esmentada administració o òrgan abans d'iniciar el període d'informació pública. Este informe no tindrà caràcter vinculant, i s'entendrà favorable a la modificació proposada si no s'ha evacuat en el termini d'un mes des de la sol·licitud.

4. Quan circumstàncies especials de conurbació o recíproca influència territorial entre termes municipals veïns aconsellen l'elaboració coordinada de la seua ordenació urbanística, o la consideració conjunta d'esta per a sectors comuns, els municipis interessats podran formular plans d'acció territorial integrats, sempre que s'agrupen amb motiu de l'elaboració d'aquell pla d'àmbit supramunicipal en qualsevol de les modalitats permeses per la legislació de règim local. Els esmentats plans es tramitaran conforme al que disposen els apartats anteriors, amb les especificacions següents:

a) L'entitat local competent per a acordar el sotmetiment del pla a informació pública, amb caràcter previ a l'obertura d'esta, concertarà amb la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme la definició del model territorial elegit concorde amb el seu context supramunicipal.

El dictamen preceptiu dels municipis integrats en l'entitat local promotora tindrà caràcter vinculant en tot allò que faça referència a l'ordenació urbanística del seu terme municipal.

Igualment, li correspondrà demanar els distints informes sectorials i acordar-ne l'aprovació provisional.

b) Acordada l'aprovació provisional, l'entitat local promotora del pla el remetrà a la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme, i en sol·licitarà l'aprovació definitiva a l'efecte de l'elevació al Consell de la Generalitat.

Secció tercera. Plans d'acció territorial sectorials

Article 56. Contingut

Els plans d'acció territorial sectorials es podran elaborar segons els continguts i les especificacions establides per als plans d'acció territorial integrats, amb les particularitats que calguen segons els objectius específics i del sector d'acció pública a què es referisquen.

Article 57. Determinacions

1. Els plans d'acció territorial sectorials establiran les determinacions necessàries per al compliment dels seus objectius i seran coherents amb els objectius i criteris d'ordenació establits en aquesta llei i, si és el cas, en l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana.

2. Podran establir reserves de terrenys quan calga per al compliment dels seus objectius.

Article 58. Documentació

1. Els plans d'acció territorial sectorial constaran, com a mínim, de documents d'informació, d'objectius i d'estratègies, d'anàlisi i d'estudi per a l'avaluació ambiental estratègica.

2. Els objectius i les estratègies s'elaboraran d'acord amb el que preveuen els articles 49 i 52 d'aquesta llei respecte als plans d'acció territorial integrats.

3. L'estudi per a l'avaluació ambiental estratègica s'elaborarà i es tramitarà d'acord amb la legislació específica.

Article 59. Relació dels plans d'acció territorial sectorials amb altres instruments d'ordenació territorial i urbanística

1. Els plans d'acció territorial sectorials seran coherents amb la resta d'instruments d'ordenació territorial i integraran el que preveuen els instruments de planificació ambiental en els termes previstos en la Llei de la Generalitat 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, i en les directives 79/409/CEE, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, i 92/43/CEE, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, com també en els de protecció del patrimoni cultural, d'acord amb la Llei de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

2. Els plans d'acció territorial sectorials podran modificar directament plans d'acció territorial o plans urbanístics aprovats. En aquests supòsits hauran d'incorporar un annex en el qual, a més de concretar les millores en l'ordenació que es proposen i les raons que les justifiquen, s'acompanye un document refós que incloga tant les noves determinacions com les que queden en vigència.

Article 60. Formulació i tramitació

1. Els plans d'acció territorial sectorials podran ser promoguts i elaborats per les distintes administracions territorials i els seus òrgans o departaments competents en raó de la matèria.

2. Els plans d'acció territorial sectorials es tramitaran segons les normes previstes per a l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, amb les següents especificacions:

a) Estos plans hauran de ser objecte d'informe de la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme en el termini d'un mes. L'esmentat informe versarà sobre matèries objecte de la seua competència, serà preceptiu i haurà d'evacuar-se amb caràcter

anterior a l'obertura del període d'informació pública. Si transcorregut un mes des de la sol·licitud efectuada per l'administració o departament promotor del pla, l'esmentat informe no ha sigut formulat, s'entendrà que és favorable.

b) Correspon a la Conselleria competent per raó de la matèria o sector a què es referisca el pla d'acció territorial sectorial acordar l'obertura del període d'informació pública. Si el pla conté determinacions que modifiquen plans d'acció territorial formulats per una administració o òrgan distint del que formule este, la Conselleria a la qual corresponga acordar l'obertura del període d'informació pública, abans de l'inici d'este, sol·licitarà l'emissió d'informe. Este informe no tindrà caràcter vinculant, i s'entendrà favorable a la modificació proposada si no s'ha evacuat en el termini d'un mes des de la sol·licitud. En qualsevol cas es donarà audiència als agents socials més representatius de la col·lectivitat i, en especial, dels sectors econòmics que puguen estar interessats segons la seua naturalesa.

c) El període d'informació pública serà com a mínim de dos mesos, i s'anunciarà en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana i en un diari no oficial d'àmplia difusió a les províncies afectades pel pla. El document per a consulta pública i presentació d'al·legacions es trobarà dipositat en un local de l'administració promotora situat en la capital de cadascuna de les províncies afectades i, si és el cas, dels ajuntaments afectats pel canvi d'ordenació.

d) Quan el pla continga modificacions de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana o d'altres plans aprovats, en els anuncis d'obertura del període d'informació pública i en els requeriments d'informe que es dirigisquen als òrgans i administracions públiques afectades es farà constar expressament l'esmentada circumstància.

e) Es demanarà dictamen dels municipis el planejament urbanístic dels quals puga veure's afectat per les determinacions del pla d'acció territorial sectorial.

f) El termini per a emetre els informes i els dictàmens pels distints departaments i òrgans competents serà de dos mesos comptadors a partir de la data de la recepció de la sol·licitud. La falta d'emissió en termini no interromprà la tramitació del pla.

g) L'aprovació provisional correspondrà a la Conselleria competent per raó de la matèria que promoga el pla d'acció territorial sectorial; produïda esta l'elevarà al Consell de la Generalitat a l'efecte de la seua aprovació definitiva, llevat que implique modificació de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, en este cas la proposta que s'eleve al Consell de la Generalitat per a la seua aprovació definitiva haurà d'anar acompanyada d'un informe del conseller competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme.

CAPÍTOL III. Sistema d'informació territorial

Article 61. Instruments al servici del Sistema d'Informació Territorial

Seran instruments al servici de la funció pública d'ordenació territorial tots aquells mitjans que permeten conèixer el territori de la Comunitat Valenciana i les relacions entre les actuacions territorials i els efectes econòmics, socials i ambientals associats, de tal manera que es puguen generar conclusions i previsions útils per a la planificació.

Article 62. El Sistema d'Informació Territorial

1. La Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme disposarà d'un Sistema d'Informació Territorial, com a servici públic, per a obtenir, disposar i difondre informació veraç sobre la situació física del territori, el paisatge, el patrimoni cultural, els riscos i les aptituds, els modes d'assentaments, l'habitatge, els graus d'ocupació, la distribució espacial d'activitats, les afeccions i qualssevol altres circumstàncies d'interés territorial.

Utilitzarà bases espacials de referència a les escales adequades per a realitzar treballs d'àmbit regional, provincial i municipal, però també per a completar els anteriors amb informació del context territorial nacional i europeu.

2. El Sistema d'Informació Territorial mantindrà actualitzada la cartografia temàtica del medi físic, del paisatge, dels assentaments de població, de l'habitatge, de les activitats econòmiques, de les infraestructures i transport, dels equipaments i del planejament territorial o urbanístic i sectorial que resulte necessari per al compliment de les funcions d'anàlisi i diagnòstic.

3. El funcionament del Sistema d'Informació Territorial es desenrotllarà de manera coordinada amb l'Institut Cartogràfic Valencià i l'Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge.

4. Reglamentàriament s'establiran els mitjans del règim d'accés al Sistema d'Informació Territorial, i se'n garantirà la utilització pública.

Article 63. Obligatorietat del Sistema d'Informació Territorial

1. L'elaboració dels instruments de planejament urbanístic i territorial haurà d'utilitzar la informació subministrada pel Sistema d'Informació Territorial. No obstant això, quan amb ocasió de la redacció del planejament del qual es tracte s'efectuen anàlisis més detallades del territori, les decisions podran fonamentar-se en la informació proporcionada per estos.

2. La Conselleria competent en territori i urbanisme publicarà i mantindrà actualitzades cartografies temàtiques per a l'ús racional del sòl. Per mitjà d'una ordre del conseller competent en estes matèries, podran declarar-se de necessària observació per a la redacció del planejament els estudis territorials i les cartografies temàtiques que siguen rellevants.

Article 64. Cooperació i garanties estadístiques

Els agents territorials, organismes públics, concessionaris o particulars facilitaran la informació que els sol·licite la Conselleria competent en ordenació del territori i urbanisme per a millorar el funcionament del Sistema d'Informació Territorial. Seran objecte de protecció i quedaran emparats pel secret estadístic les dades personals que obtinga el Sistema d'Informació Territorial tant directament dels informadors com dels arxius i registres administratius.

CAPÍTOL IV¹⁰

¹⁰ Capítol IV del títol III derogat pel **Decret Llei 7/2012, de 19 d'octubre, del Consell**, de Mesures de Reestructuració i Racionalització del Sector Públic Empresarial i Fundacional de la Generalitat (DOCV núm. 6886 de 22.10.2012) Ref. Base de dades 009545/2012. De conformitat amb el Decret Llei 7/2012, des de l'entrada en vigor d'este, queda derogat, segons el que disposa la disposició derogatòria única de la **Llei 1/2013, de 21 de maig, de la Generalitat**, de Mesures de Reestructuració i Racionalització del Sector Públic Empresarial i Fundacional de la Generalitat (DOCV núm. 7030 de 23.05.2013) Ref. Base de dades 005043/2013.

Redacció anterior, modificada per la **Llei 14/2007, de 26 de desembre, de la Generalitat, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financiera i d'Organització de la Generalitat** (DOCV núm. 5669 de 28.12.2007) Ref. Base de dades 015969/2007:

"CAPÍTOL IV . INSTITUT DEL PAISATGE DE LA GENERALITAT

Article 65. Objecte i règim jurídic

1. Es crea l'Institut del Paisatge de la Generalitat com a entitat de dret públic de les previstes en l'article 5.2 del Text Refós de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat, aprovat per Decret legislatiu de 26 de juny de 1991.

2. L'Institut del Paisatge de la Generalitat té personalitat jurídica pública diferenciada, patrimoni i tresoreria propis, així com autonomia de gestió i plena capacitat jurídica i d'obrar i, dins de l'esfera de la seua competència, li correspon l'exercici de les potestats administratives necessàries per al compliment dels seus fins, excepte la potestat expropiatòria.

3. L'Institut del Paisatge de la Generalitat es regirà pel que disposa la present llei, el Text Refós de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat, aprovat per Decret legislatiu de 26 de juny de 1991, la legislació sobre contractes públics, el dret privat i qualsevol altra norma que resulte d'aplicació.

4. L'Institut del Paisatge de la Generalitat s'adscriu a la conselleria competent en matèria de paisatge.

5. En el desplegament de les seues funcions, l'Institut del Paisatge de la Generalitat durà a terme les actuacions següents:

a) l'elaboració i tramitació de plans i la resta d'instruments previstos en la legislació corresponent en matèria de paisatge,

b) la difusió de l'activitat realitzada per l'administració en matèria de paisatge i la sensibilització ciutadana,

c) la col·laboració, coordinació i cooperació amb altres administracions públiques i organismes internacionals, i

d) l'impuls de projectes i actuacions singulars de paisatge.

6. L'Institut del Paisatge de la Generalitat prestarà el suport tècnic necessari a la Generalitat i a la resta de les administracions públiques de la Comunitat Valenciana en la tasca de definir i executar les polítiques de paisatge a la Comunitat Valenciana, per a això exercirà competències d'investigació, formació i estudi de polítiques, accions i metodologies relacionades amb el paisatge.

7. L'Institut del Paisatge de la Generalitat, en els àmbits en què actue directament o indirectament, podrà materialitzar la seua relació a través de convenis de col·laboració amb entitats públiques pertanyents a altres administracions, en els termes i les condicions que establix la normativa aplicable a l'administració de la Generalitat. També podrà subscriure convenis amb entitats privades amb la mateixa finalitat.

8. L'Institut del Paisatge de la Generalitat col·laborarà, cooperarà i coordinarà l'activitat de la Generalitat en matèria de paisatge amb la realitzada per altres administracions públiques.

9. S'habilita el Consell per a dictar el Reglament d'organització i funcionament de l'Institut del Paisatge de la Generalitat i totes les normes que siguen necessàries per al desplegament del present capítol.

TÍTOL IV. Gestió Territorial

CAPÍTOL I. Disposiciones generals

Article 69. Objecte de la gestió territorial

La gestió territorial té per objecte la materialització dels objectius i criteris de l'ordenació del territori establerts en la present llei i desenvolupats en els diferents instruments d'ordenació previstos.

Article 70. Finalitats dels poders públics per a la gestió del territori

Els poders públics, en l'exercici de les seues competències en matèria d'ordenació del territori, adoptaran les mesures previstes en aquesta llei amb les següents finalitats:

Article 66. Funcions

A l'Institut del Paisatge de la Generalitat li correspondran, a més de les funcions que en un futur puga encomanar-li el titular de la conselleria competent en matèria de paisatge, les següents:

- a) Elevar a la direcció general competent en matèria de Paisatge la proposta de Pla d'Acció Territorial del Paisatge de la Comunitat Valenciana, així com els projectes de normes i instruments de planificació que li siguen encomanats pel centre directiu esmentat.
- b) Informar preceptivament, amb caràcter previ a la seua aprovació definitiva, sobre les accions i els instruments de protecció, gestió i ordenació del paisatge prevists en la legislació vigent.
- c) Elaborar, revisar i mantindre al dia Guies de Participació Pública en Paisatge i Guies Metodològiques per a la valoració de paisatges.
- d) Investigar i formar en matèria de polítiques i accions de paisatge, així com oferir els coneixements necessaris per a la correcta implementació per l'administració de la Generalitat de polítiques de paisatge, incloses les metodologies de participació pública, i la progressiva posada en pràctica del Conveni Europeu del Paisatge, adoptat pel Consell d'Europa el 20 d'octubre de 2000 i subscrit per Espanya.

L'Institut mantindrà contacte en matèria de paisatge amb el Consell d'Europa, i servirà també de mitjà de comunicació de la Generalitat amb la dita organització, així com de participació en els òrgans estatals competents en la matèria, sense perjudici del que si és el cas dispose el conseller competent en matèria de paisatge.

- e) Fer el seguiment de les accions adoptades per a avaluar l'eficàcia de les polítiques de paisatge.
- f) Qualsevol altra activitat que li siga atribuïda conforma a la normativa vigent.

Article 67. Organització de l'Institut del Paisatge de la Generalitat

1. Els òrgans de l'Institut del Paisatge de la Generalitat són: el director i el Consell Rector.
2. Dirigirà l'Institut la persona que ocupe la direcció general competent en matèria de paisatge, sense perjudici que el Consell, a proposta del conseller competent en matèria de Paisatge, establisca per mitjà de decret que la Direcció siga atribuïda a persona diferent del director general competent en matèria de paisatge. El seu nomenament es farà per decret del Consell, a proposta de conseller competent per raó de la matèria.
3. El Consell Rector estarà integrat pel conseller competent en matèria de paisatge, que el presidirà, pel director de l'Institut del Paisatge de la Generalitat, i per altres membres que seran designats de la forma que determine el Reglament d'organització i funcionament
4. A proposta del director de l'Institut del Paisatge, el Consell Rector crearà òrgans adequats per a fomentar la participació de les institucions i entitats valencianes relacionades amb les polítiques del paisatge, i en particular de les corporacions locals. Així mateix, es podran crear òrgans addicionals de caràcter tècnic per a realitzar tasques d'assessorament.

Article 68. Recursos econòmics, patrimoni i personal.

1. Els recursos de l'Institut del Paisatge de la Generalitat estan constituïts per:
 - a) Les assignacions a càrrec dels pressupostos de la Generalitat
 - b) Els rendiments procedents dels béns i drets propis o que tinga adscrits.
 - c) Els ingressos que obtinga com a contraprestació o preu dels seus servicis.
2. El patrimoni de l'Institut del Paisatge de la Generalitat estarà integrat pels béns i drets que li siguen adscrits per la Generalitat, que conservaran la seua qualificació jurídica originària, i per aquells béns i drets que adquirisca i els que li siguen incorporats i adscrits en el futur per qualsevol persona o entitat i per qualsevol títol.
3. El personal de l'Institut del Paisatge de la Generalitat podrà ser de caràcter directiu, funcional i laboral, fix, per temps indefinit o per temps parcial, i es regirà per la normativa sobre funció pública i legislació laboral aplicable a la resta de personal de l'administració de la Generalitat. En la selecció del personal i provisió dels llocs de treball, l'Institut del Paisatge de la Generalitat es regirà pels principis de mèrit, capacitat, publicitat i igualtat.
4. El Reglament Orgànic de l'Institut del Paisatge de la Generalitat, en exercici de la potestat d'autoorganització i d'acord amb el criteri de minimització de la despesa pública, determinarà els llocs de treball procedents de la conselleria competent en matèria de Paisatge que s'adscriuen a l'Institut i, si és el cas, els de nova creació o transformació.
5. La Relació de Llocs de Treball de l'Institut del Paisatge de la Generalitat comprendrà els llocs de treball propis, els adscrits de la conselleria competent per raó de la matèria, una vegada que hagen sigut transformats i adequats a la seua nova funció i responsabilitat."

- a) Fomentar un desenvolupament sostenible, que afavorisca la protecció del territori, el paisatge i el patrimoni cultural associat a este.
- b) Garantir una utilització racional dels recursos.
- c) Promoure la cohesió social per facilitar als ciutadans l'accés a l'habitatge i millorar l'entorn de les ciutats i del medi rural.
- d) Garantir l'equitat intraterritorial i la competitivitat de la Comunitat Valenciana.

Article 71. Instruments de gestió territorial

Per a la consecució de l'objecte i les finalitats indicades en els articles anteriors, les administracions públiques podran utilitzar els següents instruments de gestió:

- a) Programes i projectes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida.
- b) Llindars de consum de recursos i emissió de contaminants a partir d'un sistema d'indicadors territorials i ambientals.
- c) Recursos financers provinents de:
 - Quotes de sostenibilitat.
 - Gestió del patrimoni públic de sòl.
 - El Fons d'Equitat Territorial.
- d) Sistemes de coordinació i control del compliment dels objectius i criteris d'ordenació del territori establerts en aquesta llei i dels instruments de planificació territorial.

CAPÍTOL II. Accions per a la sostenibilitat i qualitat de vida

Article 72. Objecte, fins i àmbit

1. Són accions per a la sostenibilitat i per a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans les que tenen per objecte la consecució d'algun dels objectius establerts en els articles 2.2 i 2.3 d'esta llei, s'escometen com a conseqüència de la gestió territorial i són finançades amb els recursos previstos en l'article 71.c).

2. Estes accions es materialitzaran per mitjà dels programes i projectes desenvolupats en els articles següents.

3. Poden comprendre l'execució d'obres, la implantació d'instal·lacions i la prestació de servicis, i referir-se a qualsevol camp de l'acció pública com ara la recuperació ambiental, paisatgística o del patrimoni cultural, les infraestructures, el transport, l'educació, la promoció social, l'activació econòmica, l'agricultura, la millora del medi rural, o qualsevol altra necessària per a la consecució dels seus objectius.

Secció primera. Programes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida

Article 73. Funcions

Els programes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida estableixen els compromisos temporals, econòmics, financers i administratius per a l'execució d'un o diversos projectes que tenen per objecte la consecució dels objectius establerts en l'article 2 d'esta llei.

Article 74. Iniciativa i gestió

1. Correspon la iniciativa i gestió dels programes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida:

a) Als ajuntaments quan siguen finançats amb els fons procedents de l'alienació de l'aprofitament urbanístic que resulte de la gestió del sòl urbanitzable, als quals es refereix l'article 86, del cànon i compensacions per instal·lacions en el sòl no urbanitzable, als quals es refereix l'article 85.1, i els finançats amb la meitat destinada al propi municipi o a altres vinculats territorialment a este, procedent de l'adquisició de quotes de sostenibilitat a les quals es refereix l'article 84.2.a).

La gestió d'estos últims, quan afecte diversos municipis, requerirà la subscripció de convenis entre ells, que garantisquen la seua viabilitat.

b) A la Generalitat els programes finançats pel Fons d'Equitat Territorial. Qualsevol municipi podrà proposar una iniciativa de programa per al seu finançament.

2. Els plans d'acció territorial podran contindre la previsió de programes d'actuacions per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida.

3. En qualsevol cas, correspon l'aprovació dels esmentats programes i dels projectes que els desenrotllen al Consell de la Generalitat.

Article 75. Documentació i contingut

Els programes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida contindran els següents documents:

- a) Memòria descriptiva que propose l'àmbit de l'actuació, identifique els problemes detectats i establisca els objectius que es plantegen.
- b) Memòria justificativa de la seua adequació als fins establerts per a esta classe d'actuacions, als criteris establerts per esta llei i a les determinacions dels plans d'acció territorial vigents en el seu àmbit. Justificació dels beneficis que s'esperen obtindre en relació amb els problemes detectats.
- c) Llista de projectes que desenrotllaran el programa. Cronograma global de les actuacions i cost d'estes relacionat amb l'obtenció de les fonts de finançament.
- d) Estudi economicfinancer que concrete els mitjans que es comprometran per a l'execució del programa.

Article 76. Tramitació

La tramitació dels programes serà la mateixa que l'establerta per als plans parcials en la legislació urbanística en vigor de la Generalitat.

Secció segona. Projectes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida

Article 77. Funcions

Els projectes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida defineixen totes les accions necessàries per a l'execució de cada actuació, inclourà les obres, les instal·lacions i els servicis que calguen.

Article 78. Promoció

La iniciativa per a la promoció de projectes correspon a l'òrgan que va iniciar el programa o a una altra administració pública.

Els particulars podran proposar iniciatives de projectes per a l'execució indirecta.

Article 79. Documentació i contingut dels projectes

La documentació i contingut de cada projecte seran els adequats per a la consecució de l'actuació que desenrotllen. En qualsevol cas, hauran de contindre:

- a) Justificació de l'adequació al programa que desenrotllen.
- b) Definició de les actuacions objecte del projecte, fins i tot de les obres o instal·lacions si calguera, amb grau de precisió suficient per a poder ser desenrotllades, per persona física o jurídica diferent al redactor.
- c) Pressupost d'execució de l'actuació.
- d) Planificació temporal.

Article 80. Tramitació i aprovació

La tramitació dels projectes serà la mateixa que l'establerta per als plans parcials en la legislació urbanística en vigor de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTOL III. Llindars de sostenibilitat

Article 81. Sistema d'indicadors territorials i ambientals. Llindars

1. El Consell de la Generalitat establirà, per mitjà de decret, indicadors de consum de recursos, especialment d'aigua, sòl i d'energia, així com d'emissió de contaminants al sòl, aigua i atmosfera per a tot l'àmbit de la Comunitat Valenciana. Els plans d'acció territorial integrats previstos en l'article 48 i següents d'esta llei, podran establir indicadors específics per a l'àmbit de la seua respectiva àrea funcional. El Sistema d'Informació Territorial portarà un registre actualitzat dels paràmetres objecte de regulació.

2. El decret del Consell de la Generalitat i els plans d'acció territorial integrats referits en l'apartat anterior fixaran, basant-se en els indicadors esmentats, llindars de consum de recursos i emissió de contaminants per als seus respectius àmbits d'actuació. Podran fer-ho de forma gradual, i hauran d'ajustar-se a la disponibilitat de dades i de criteris científics emanats d'institucions de reconeguda solvència, i respecte del legalment establerts per la legislació sectorial corresponent.

Article 82. Planificació urbanística sostenible

1. Els municipis exerciran la competència de planificació urbanística, amb els límits que imposen els valors territorials, naturals, paisatgístics, culturals dignes de protecció i la disponibilitat de recursos en el seu terme municipal.

2. Els municipis vetllaran perquè el planejament previst no supere els llindars de consum de recursos i emissió de contaminants fixats per decret o establerts en els plans d'acció territorial que afecten el seu terme.

3. A l'efecte els plans generals, plans especials i plans parcials de millora o qualsevol altre instrument previst en la legislació urbanística que permeta la transformació de nous espais establiran en la seua memòria justificativa el percentatge de sòl efectivament ocupat, el susceptible d'ocupació en execució del planejament vigent, i el que resultaria de l'aprovació del document tramitat, com també la intensitat dels usos previstos. El mateix tractament donaran a la resta de conceptes per als quals hi haja indicadors territorials i ambientals, referits a tot l'àmbit municipal.

4. Seran beneficiaris prioritaris de les accions per a la sostenibilitat i la qualitat de vida finançades a càrrec del Fons d'Equitat Territorial, en primer lloc els municipis que establisquen polítiques encaminades a la reducció dels seus indicadors inicials i en segon lloc, els que els mantinguen per sota dels llindars establerts.

CAPÍTOL IV. Quotes de sostenibilitat

Article 83. Quotes de sostenibilitat

Són quotes de sostenibilitat les aportacions derivades de les accions consumidores de recursos o emissores de contaminants a les accions per a la sostenibilitat i la qualitat de vida, conforme al que estableix esta llei.

Article 84. Quotes de sostenibilitat derivades de la gestió urbanística

1. El planejament municipal podrà sobrepassar, per causa justificada, els llindars establerts. En este supòsit els municipis contribuiran a la sostenibilitat i destinaran, anualment i durant la vigència del pla, una quantitat als paràmetres de la qual es determinaran per la normativa reglamentària, a programes i projectes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida a què es refereix el capítol II d'este títol. Per mitjà de decret, el Consell de la Generalitat regularà la quantia i la forma en què ha de calcular-se esta quota.

2. L'import que resulte de les quotes de sostenibilitat aportades per un municipi es destinarà:

a) La meitat a programes o projectes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida del municipi, o a altres que li estiguen vinculats territorialment i presenten índexs menors als llindars de consum de recursos i emissió de contaminants, o els reduïsquen.

b) La meitat, al Fons d'Equitat Territorial.

Article 85. Quotes de sostenibilitat derivades d'actuacions en sòl no urbanitzable

1. Els ingressos procedents del cànon establert per a les declaracions d'interés comunitari en sòl no urbanitzable s'integren en el patrimoni municipal del sòl, i els és d'aplicació el que disposa l'article 259 de la Llei 16/2005, de 30 de desembre, de la Generalitat, Urbanística Valenciana.¹¹

¹¹ Apartat 1 de l'article 85 modificat per la **Llei 12/2010, de 21 de juliol**, de Mesures Urgents per a Agilitar l'Exercici d'Activitats Productives i la Creació de l'Ocupació (DOCV núm. 6316 de 22.07.2010). Ref. Base de dades 008237/2010

2. Les actuacions implantades a través de plans especials compensaran al Fons d'Equitat Territorial en concepte de quota de sostenibilitat amb l'import equivalent al cost de les dotacions i obres d'urbanització que hagen resultat de la implantació sobre sòl classificat com urbanitzable establertes en la legislació urbanística vigent.

Queden exceptuades del règim del cànon i de les cessions d'este article les infraestructures que s'atindran al que estableix l'article 87 d'esta llei.

Article 86. Gestió dels patrimonis públics de sòl

En el marc establert per la legislació bàsica estatal sobre els patrimonis públics de sòl, el Consell de la Generalitat podrà regular el finançament d'actuacions d'interés social per a la protecció, la millora o la recuperació de l'entorn urbà, territori i paisatge amb recursos que provenen de la gestió de l'esmentat patrimoni, com també les que tinguen per objecte la promoció d'habitatges subjectes a algun règim de protecció pública.

Article 87. Quotes de sostenibilitat derivades de la implantació d'infraestructures

1. L'execució de projectes de qualsevol tipus d'infraestructura, excepte les agràries que contribuïsquen a la sostenibilitat, que discórrega o vole sobre terrenys classificats com no urbanitzable amb independència de la naturalesa pública o privada del seu promotor, haurà de contribuir al manteniment i la recuperació del territori i el paisatge.

2. Els particulars titulars o promotors de la infraestructura assignaran al Fons d'Equitat Territorial, i sempre dins del còmput total de les càrregues, una quantia equivalent al 2% del pressupost d'execució.

3. Els pressupostos anuals de les administracions públiques que incloguen l'execució d'infraestructures hauran d'incorporar el criteri de sostenibilitat a estes, i destinaran una quantitat equivalent, almenys del 2% del total assignat a tal fi, al Fons d'Equitat Territorial, que no suposarà increment pressupostari.

4. Les promogudes per l'Administració de l'Estat es regularan d'acord amb la seua pròpia normativa.

CAPÍTOL V. Fons per a l'Equitat Territorial

Article 88. Fons per a l'Equitat Territorial

1. El Consell de la Generalitat instrumentalitzarà un Fons per a l'Equitat Territorial de naturalesa finalista amb l'objecte d'administrar els fons que provenen de la gestió territorial i el finançament de programes i projectes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida.

2. Els recursos del Fons per a l'Equitat Territorial estaran constituïts per:

- a) Els procedents de la gestió territorial, d'acord amb este títol.
- b) Recursos assignats pels pressupostos de la Generalitat.
- c) Fons provinents de l'Estat i de la Unió Europea que li puguen ser assignats.
- d) Aportacions d'institucions i particulars.

TÍTOL V. Governament del territori i paisatge

Article 89. Principis de governament

La presa de decisions per a una ordenació equilibrada i sostenible del territori es fonamentarà en processos basats en els principis següents:

- a) Exercici responsable de les competències atribuïdes pels diferents òrgans de les administracions públiques, amb garantia del principi d'informació recíproca.
- b) Coherència en les accions de l'administració pública que tinguen incidència sobre l'ordenació del territori dins d'un sistema complex.
- c) Eficàcia en la presa de decisions d'ordenació territorial.
- d) Participació dels ciutadans en les fases dels processos de decisió sobre polítiques, plans i programes territorials.
- e) Accessibilitat a la informació territorial de tots els ciutadans.

Article 90. Concertació i harmonització de les competències administratives amb transcendència territorial

1. Les relacions entre administracions públiques afectades en les matèries regulades per aquesta llei es regiran pels principis de coordinació i cooperació, i garantiran la plena aplicació i eficàcia dels instruments d'ordenació del territori, sense perjudici de les competències atribuïdes a cadascuna d'aquelles.

2. Les administracions públiques amb competències en matèria d'ordenació territorial i urbanística o sectorial amb rellevància territorial o que exercisquen actes d'ocupació o d'utilització del sòl o el subsòl hauran de concertar les actuacions que afecten al territori valencià i, en especial, l'aprovació dels instruments de planificació i execució, i podran amb este fi formalitzar convenis de col·laboració i cooperació entre administracions.

3. L'administració de la Generalitat prestarà la cooperació i assistència activa que una altra administració poguera demanar per a l'eficaç exercici de les seues competències. Amb este fi haurà de coordinar-se amb l'administració general de l'estat i, si és el cas, de la Unió Europea per a l'execució d'actuacions estratègiques d'interés supraregional.

Article 91. Competències del Consell de la Generalitat en matèria d'ordenació territorial i paisatge

1. El Consell de la Generalitat dirigirà la política territorial i en matèria de paisatge a la Comunitat Valenciana i establirà les estratègies, directrius i objectius per a la seua ordenació per mitjà de disposicions reglamentàries i els instruments regulats en esta llei.

2. En l'exercici de les seues competències sobre l'ordenació del territori i el paisatge, el Consell de la Generalitat actuarà de forma coherent, i integrarà en les polítiques, plans i programes sectorials que tinguen incidència territorial les estratègies, directrius i objectius establertes en esta llei i en els instruments que la desenrotllen.

El Consell de la Generalitat realitzarà la funció de coordinació a què es refereix l'article 90 d'esta llei.

3. En cas de discrepància entre el Consell de la Generalitat i les entitats locals, després del coneixement mutu de les posicions mantingudes per cada una de les parts, prevaldrà la decisió del Consell de la Generalitat, que haurà d'estar justificada en l'aplicació dels criteris i objectius establerts en la present llei i en els instruments d'ordenació territorial, sense perjudici d'acudir a les tècniques de control de la legalitat dels actes i acords de les corporacions locals previstes en la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

4. El Consell de la Generalitat podrà delegar les competències a què es refereix el present article en una comissió delegada del Consell de la Generalitat, en la qual estaran representats els departaments amb competències en matèria de territori, medi ambient, urbanisme, economia, indústria, cultura i infraestructures.

5. Si el planejament urbanístic continguera determinacions incompatibles amb l'execució d'infraestructures previstes en instruments d'ordenació territorial aprovats pel Consell de la Generalitat conforme al que disposa esta llei, prevaldran estos, i haurà d'iniciar-se el procediment oportú per a la corresponent adaptació dels plans urbanístics. En qualsevol cas, la falta d'adaptació d'estos no impedirà l'execució de les infraestructures corresponents.

Article 92. Competències de la Conselleria competent en matèria de territori, medi ambient i urbanisme ¹²

1. La Conselleria competent en matèria de territori, medi ambient i urbanisme impulsarà i desplegarà la política territorial del Consell de la Generalitat per mitjà de l'elaboració i tramitació dels plans territorials i urbanístics, com també aprovant-los o proposant-ne l'aprovació en els termes previstos en la present llei. Elaborarà i tramitarà el decret de creació del Fons d'Equitat Territorial previst en l'article 88.

¹² Paràgraf segon de l'apartat 3 de l'article 92 suprimit per la **Llei 14/2007, de 26 de desembre, de la Generalitat, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financiera i d'Organització de la Generalitat** (DOCV núm. 5669 de 28.12.2007) Ref. Base de dades 015969/2007.

Redacció anterior: "Per a l'exercici de les seues competències, impulsarà el desenrotllament de l'Institut d'Estudis Territorials i del Paisatge, com a òrgan d'anàlisi, diagnòstic i formulació de propostes i alternatives, i dels òrgans i fòrums de debat i participació ciutadana previstos en els articles 99 i 100 d'esta llei."

2. La Conselleria competent en matèria de territori, medi ambient i urbanisme impulsarà i desenrotllarà la política de paisatge del Consell de la Generalitat per mitjà de l'elaboració i tramitació dels plans de paisatge, inventaris i catàlegs, com també els aprovarà o en proposarà l'aprovació.

3. La Conselleria competent en matèria de territori, medi ambient i urbanisme prestarà la cooperació i assistència activa que una altra administració poguera demanar per a l'eficax exercici de les seues competències a què es refereix l'article 90 d'esta llei.

Article 93. Altres òrgans de la Generalitat

Els departaments de la Generalitat en l'elaboració, tramitació i aprovació de plans, programes i projectes amb incidència territorial, hauran d'integrar les estratègies, directrius i objectius territorials fixats en esta llei o en els instruments en ella previstos.

Article 94. Competències de l'administració local

Les diputacions, els ajuntaments i els òrgans de govern i administració de les altres entitats locals participaran en la política territorial de la Comunitat Valenciana per mitjà de la intervenció en els processos de presa de decisions del Consell de la Generalitat sobre l'ordenació del territori i a través de la formulació, tramitació i proposta de la planificació urbanística conforme al que estableixen els articles 95 i 96 d'esta llei.

Article 95. Ordenació del territori per mitjà de la planificació urbanística

1. Els plans generals i els plans especials regulats en la legislació urbanística, en desenrotllament de les funcions que els són pròpies, poden establir algunes determinacions d'ordenació territorial, segons el que estableixen els articles següents.

2. En tot cas, els plans generals i especials, en establir la seua ordenació territorial i urbanística, justificaran la seua adequació a les previsions establertes en esta llei i en els instruments d'ordenació del territori que els afecten.

Article 96. Determinacions d'ordenació territorial en el planejament municipal

1. Els plans generals i, si és el cas, els plans especials que actuen com a instruments d'ordenació del territori quan adopten decisions i estableixen propostes en el seu àmbit que, per la seua importància, resulten de transcendència supramunicipal.

2. Es consideren propostes de transcendència supramunicipal l'establiment de reserves de sòl per a infraestructures, zones verdes i espais lliures, dotacions i equipaments susceptibles de vertebrar el territori o per a l'emplaçament d'actuacions estratègiques d'interés públic. A més d'aquelles determinacions dels plans municipals que conforme a la legislació urbanística, l'administració de la Generalitat està facultada per a formular inconvenients o objeccions en els actes de competència autonòmica d'aprovació definitiva dels esmentats plans.

Article 97. Adequació dels plans municipals als instruments d'ordenació del territori

1. Els plans generals en establir la seua ordenació urbanística estructural, es referiran als criteris i determinacions pròpies dels instruments d'ordenació del territori que siguen d'aplicació en el seu àmbit, almenys en les directrius definitòries de l'estratègia d'evolució urbana i ocupació del territori, en la classificació del sòl, en la divisió del territori en zones d'ordenació urbanística, en l'ordenació del sòl no urbanitzable, en el tractament dels béns de domini públic no municipal, en l'ordenació dels centres cívics o activitats susceptibles de generar trànsit intens, com també en la delimitació de la xarxa estructural o primària de dotacions públiques.

2. Els plans especials no previstos en el planejament, les modificacions de planejament general i els plans parcials de millora que comporten classificacions de sòl no urbanitzable en urbanitzable hauran de fonamentar la seua adequació o millora de les determinacions de l'ordenació territorial i urbanística incorporant un estudi per a l'avaluació ambiental estratègica que incloga la justificació de l'esmentada adequació.

Article 98. Seguiment d'altres instruments amb incidència territorial i resolució de conflictes

1. A fi de vetllar per l'eficàcia de la política territorial de la Generalitat i la conseqüent aplicació dels criteris, directrius i objectius establerts en la present llei i en els instruments que s'hi preveuen, l'administració pública, els seus concessionaris o agents, que promoguen un pla, programa o projecte amb incidència en el territori, remetran a la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme un exemplar del document, excepte quan es tracte de plans, programes o projectes que han de ser aprovats pel Consell de la Generalitat, per les seues comissions delegades o per qualsevol de les conselleries en exercici de les seues respectives competències. En estos casos, l'òrgan responsable de la tramitació, en qualsevol moment anterior a l'aprovació, podrà sol·licitar a la Conselleria competent en territori i urbanisme que es pronuncie sobre la conformitat amb els mencionats criteris, directrius, objectius i instruments.

2. En el termini d'un mes des de la data d'entrada en la Conselleria competent en matèria d'ordenació del territori i urbanisme del document a què es refereix l'apartat anterior, esta haurà d'emetre informe sobre l'adequació o no del pla, projecte o programa a les determinacions d'esta llei. La falta d'emissió en termini s'entendrà favorable a l'actuació.

Si l'informe és negatiu o introdueix condicions o modificacions no acceptades per l'administració promotora de l'actuació, la divergència de criteris serà resolta pel Consell de la Generalitat, llevat que es tracte d'obres o projectes d'interés general de l'estat, en este cas s'estarà al que dispose la legislació aplicable.

Article 99. Vies de participació

La Generalitat fomentarà la utilització de les vies de participació existents i crearà aquelles altres que calguen per a facilitar, fomentar i garantir la participació institucional i dels ciutadans en la presa de decisions en matèria d'ordenació del territori.

Article 100. Juntes de participació de territori i paisatge

1. El Consell de la Generalitat aprovarà per mitjà de decret la composició i funcions de les juntes de participació de territori i paisatge.

2. Estes constitueixen la via directa d'intervenció ciutadana en la política territorial i del paisatge, i hauran de donar cabuda en la seua composició tant a les institucions públiques a què es refereixen els articles anteriors com a les associacions els fins de les quals tinguen vinculació directa amb el territori o el paisatge.

3. Les funcions que se'ls atribuïsquen es referiran com a mínim a:

- a) Informe previ dels plans d'acció territorial integrats que afecten totalment o parcialment l'àmbit de la junta.
- b) Participació en la definició dels objectius de qualitat paisatgística dels plans de paisatge.
- c) Informe previ dels programes i projectes per a la sostenibilitat i la qualitat de vida que afecten totalment o parcialment l'àmbit de la junta.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Referències entre normes legals

Les referències contingudes en la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat, Reguladora de l'Activitat Urbanística, a la pertinència d'aplicar institucions legals regulades en la Llei 6/1989, de 7 de juliol, de la Generalitat, d'Ordenació del Territori de la Comunitat Valenciana, s'entendran efectuades respecte als instruments i les determinacions establerts en esta llei.

Segona. Avanços dels instruments d'ordenació del territori

1. Els òrgans competents per a la formació de l'estratègia territorial i dels plans d'acció territorial podran formular documents preliminars que servesquen d'orientació per a la redacció, així com per suscitar consultes i negociacions amb les diferents administracions públiques afectades i amb els agents econòmics i socials més representatius de la Comunitat Valenciana.

2. Estos documents, que podran ser exposats al públic a fi de donar cabuda a la participació ciutadana, només tindran efectes administratius interns, i es consideraran actes preparatoris de la redacció definitiva del corresponent instrument d'ordenació.

Tercera. Drets de tanteig i retracte urbanístic

Es reconeix a la Generalitat i als municipis la prerrogativa de l'exercici dels drets de tanteig i retracte administratiu per als fins propis de l'activitat urbanística, en els termes següents:

1. A l'efecte d'incrementar el patrimoni públic del sòl municipal o autonòmic, intervenir en el mercat immobiliari i facilitar el compliment dels objectius dels plans, el planejament territorial i urbanístic podrà delimitar àrees de reserva de terrenys en què les transmissions oneroses de tots o alguns dels béns immobles ubicats en aquelles quedaran subjectes a l'exercici dels drets de tanteig i retracte a favor de l'administració titular de la reserva efectuada.

2. El procediment aplicable per a l'exercici del dret de tanteig i retracte s'efectuarà, en defecte de legislació sectorial aplicable, conforme al següent:

a) Els propietaris dels béns afectats per estes delimitacions hauran de notificar a l'administració titular de la reserva, la decisió d'alienar-los o permutar-los, amb expressió del preu o contraprestació i la resta de condicions essencials de la transmissió, a l'efecte del possible exercici del dret de tanteig per l'administració interessada durant un termini de seixanta dies naturals, comptadors des de l'endemà a aquell en què s'haja produït l'esmentada notificació.

b) L'administració interessada podrà exercir el dret de retracte quan no se'ls haja fet la notificació previnguda en l'apartat anterior, s'hi ometa qualssevol dels requisits exigits o resultara inferior al preu efectiu de la transmissió o menys oneroses les restants condicions d'esta.

c) Este dret de retracte haurà d'exercir-se en el termini de seixanta dies naturals, comptadors des de l'endemà de la notificació de la transmissió efectuada, que la persona que l'adquirisca haurà de fer en tot cas a l'administració municipal o autonòmica corresponent, per mitjà del lliurament de còpia de l'escriptura o document en què es formalitze.

d) L'efecte de la notificació per a l'exercici del dret de tanteig caducarà als quatre mesos següents a aquesta sense que s'efectue la transmissió. La transmissió realitzada transcorregut aquest termini s'entendrà efectuada sense la l'esmentada notificació, a l'efecte de l'exercici del dret de retracte.

e) No podran inscriure's en el Registre de la Propietat les transmissions efectuades sobre béns immobles inclosos en les expressades delimitacions, si no consta acreditada la realització de les notificacions que s'inclouen anteriorment.

f) Amb este efecte anterior, l'administració titular dels drets de tanteig i retracte per a l'adquisició preferent sobre els béns immobles afectats, remetrà als registres de la propietat corresponents còpia certificada dels plànols que incloguen la delimitació de les àrees de sòl sotmeses a tanteig i retracte administratiu, acompanyada de la relació aprovada de béns i drets afectats, per mitjà de trasllat de còpia de l'acord de delimitació adoptat i de les notificacions als propietaris realitzades en el període d'informació pública. Iguals documents es remetran al col·legi notarial de València.

3. Els efectes derivats de l'exercici dels drets de tanteig i retracte caducaran, i recuperarà el propietari la plena disposició del bé corresponent, pel mer transcurs del termini de sis mesos, llevat que les parts hagen fixat un altre de mutu acord, comptador des de l'adopció de la corresponent resolució d'adquisició sense que l'administració haja fet efectiu el preu en la forma convinguda, que podrà pagar-se en metàl·lic o per mitjà del lliurament de terrenys de valor equivalent, si les parts així ho convenen.

Quarta. Nova redacció de l'article 10 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat, Reguladora de l'Activitat Urbanística

L'article 10 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat, Reguladora de l'Activitat Urbanística, queda redactat de la següent manera:

“Article 10. Classificació i programació del sòl urbanitzable

1. La classificació com a sòl urbanitzable implica l'aptitud dels terrenys per a la urbanització, després de la seua programació. El programa per al desenrotllament de la corresponent

actuació integrada és l'instrument urbanístic bàsic per a la transformació del sòl, que ultima la delimitació de l'àmbit de l'actuació, i ratifica l'establert pel planejament o el modifica, i estableix les condicions definitives per al seu desenrotllament.

El desenrotllament del sòl urbanitzable comporta necessàriament l'execució de la totalitat de les infraestructures de servicis, internes i externes, que necessite i genere l'actuació per a no minvar els nivells de servicis existents o desitjables, a càrrec de la corresponent actuació. En especial, haurà de garantir el compliment dels objectius imprescindibles i complementaris dels programes definits en l'article 30 d'esta llei.

Fins que s'aprove definitivament el programa per al desenrotllament de la corresponent actuació integrada, en esta classe de sòl regiran les següents limitacions, sense perjudi de les altres que resulten aplicables per raó d'altres lleis:

1a. Hauran de respectar-se les determinacions sobre usos que establisca el planejament general municipal.

2a. Només podran realitzar-se aquelles construccions destinades a explotacions agrícoles, forestals, ramaderes, cinegètiques o semblants, que guarden relació directa amb la naturalesa i destinació de la finca, i s'adapten als plans o normes establerts per la Conselleria competent en matèria d'agricultura i en este sentit esta haja emés informe, com també les corresponents a obres i servicis públics.

3a. Els tipus d'estes construccions hauran de ser adequats al seu emplaçament i condició aïllada, d'acord amb les normes que el planejament general establisca, i quedaran prohibides les edificacions característiques de les zones urbanes.

4a. Excepcionalment, es podran autoritzar amb caràcter provisional les obres de reparació o reforma -sense ampliació- previstes en esta classe de sòl. Les ampliacions d'indústries legalment implantades i en funcionament es podran autoritzar en els termes previstos en el règim transitori previst a l'efecte en la llei del sòl no urbanitzable.

5a. En les transmissions de propietat, divisions i segregacions de terrenys no podran efectuar-se fraccionaments en contra de l'esmentada llei o de les determinacions que sobre parcel·la mínima continga el planejament general municipal si exigeix una superfície major i, si no n'hi ha i en qualsevol supòsit, la que dispose la legislació agrària.

2. El que disposa este article és també aplicable al sòl apte per a urbanitzar de les normes subsidiàries del planejament municipal vigents.”

Cinquena. Declaració d'utilitat pública

L'aprovació dels instruments d'ordenació territorial i la dels projectes d'actuacions per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida, porta implícita la declaració d'utilitat pública de les obres, instal·lacions i servicis que s'iclouen als efectes previstos en la legislació sobre expropiació forçosa.

Sisena. Projectes d'infraestructures d'especial rellevància

Els projectes d'infraestructures d'especial rellevància podran ser declarats d'interés general de la Comunitat Valenciana pel Consell de la Generalitat. En este cas, si els projectes elaborats per l'Administració autonòmica resulten incompatibles amb les determinacions d'un pla urbanístic en vigor i no és possible resoldre les discrepàncies per mitjà d'acord, la decisió de l'òrgan autonòmic competent respecte a l'execució del projecte preval sobre el planejament urbanístic.

Setena. Emissió d'informes per l'administració de la Generalitat i les entitats locals.¹³

Tots els informes exigits per aquesta llei que hagen de ser evacuats pels òrgans de l'administració de la Generalitat o per les entitats locals s'hauran d'emetre en el termini màxim d'un mes des de la recepció de la sol·licitud, llevat que la seua normativa reguladora específica

¹³ Disposició addicional setena afegida per la **Llei 12/2010, de 21 de juliol**, de Mesures Urgents per a Agilitar l'Exercici d'Activitats Productives i la Creació de l'Ocupació (DOCV núm. 6316 de 22.07.2010). Ref. Base de dades 008237/2010

establisca una altra cosa. Transcorregut aquest termini, la falta d'emissió de l'informe no impedirà la continuació del procediment.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Règim transitori dels procediments

Es podran continuar tramitant i aprovant els instruments de planejament i gestió no adaptats a la present llei, d'acord amb les disposicions de la legislació anterior, si es troben en període d'informació pública, o si desenrotllen plans d'acció territorial aprovats amb anterioritat a l'entrada en vigor de la present llei. No obstant això, el promotor de l'expedient podrà desistir en qualsevol moment de la seua tramitació, si prefereix acollir-se a les disposicions d'esta llei.

Segona. Règim transitori de les previsions d'avaluació ambiental estratègica

1. En tant no es desenrotlle la normativa per a l'avaluació ambiental estratègica prevista en la directiva 2001/42/CE, de 27 de juny de 2001, relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient, es continuaran realitzant estudis d'impacte ambiental d'acord amb la seua legislació.

2. Els estudis d'impacte ambiental dels instruments d'ordenació territorial i urbanística, a més dels continguts requerits per la legislació d'impacte ambiental, hauran d'incloure l'anàlisi i la integració de les polítiques territorials en la proposta de planificació, i avaluar els efectes d'una actuació concreta sobre el territori. En concret inclouran els continguts següents:

a) Definició d'objectius, que seran tots els expressats en esta llei, a més dels de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana o altres més detallats si és el cas.

b) Descripció dels impactes directes que volen produir sobre el territori o la societat a través de l'actuació de la qual es tracte. S'expressarà la seua magnitud quantitativa i qualitativa, com a conseqüència de comparar els canvis previsibles en la situació futura i es considerarà que l'actuació es porta a terme, respecte del previsible si no es realitzara.

c) Descripció dels impactes indirectes o no voluntaris que pot produir l'actuació que es tracte sobre la societat i el territori. Es desenrotllarà conforme a com s'ha indicat en l'apartat anterior. Esta descripció exigirà de la valoració d'estos impactes indirectes com a positius o negatius.

d) La descripció dels impactes directes o indirectes es referirà als efectes socioeconòmics i als efectes urbanisticoterritorials.

e) Mesures correctores o compensatòries dels esmentats impactes.

3. A l'efecte establert en esta disposició, es consideraran:

a) Efectes socioeconòmics: les afeccions a l'ocupació, a la inversió, a la renda, al valor del sòl i de les edificacions, a les variacions sobre la població resident, al seu nivell de formació, salut, seguretat i qualitat de vida en general, com també qualsevol altre aspecte d'esta índole que siga rellevant.

b) Efectes urbanisticoterritorials: els que afecten a la classificació i qualificació urbanística del sòl, a l'accessibilitat i a la mobilitat, a l'equilibri territorial, a la segregació espacial dels assentaments, a la renovació urbana i altres anàlegs que resulten pertinents.

4. Els estudis d'impacte ambiental hauran d'incloure estudis de paisatge, d'acord amb el que estableix l'article 32.1 d'esta llei.

Tercera. Fixació de llindars

Les determinacions pertanyents a la gestió territorial, vinculades a la fixació de llindars de consum de recursos i emissió de contaminants, previstes en l'article 81 i següents d'esta llei, seran d'aplicació des de l'entrada en vigència del decret del Consell de la Generalitat que fixe el primer d'estos.

Quarta. Adequació dels plans municipals als instruments d'ordenació del territori

L'adequació dels plans municipals als instruments d'ordenació del territori en els termes previstos en l'article 97 d'esta llei serà exigible a aquells que encara no hagen sigut sotmesos al tràmit d'informació pública en el moment de la publicació de l'aprovació definitiva dels corresponents instruments d'ordenació territorial.

Cinquena. Reclassificacions de sòl

Els municipis, els plans generals dels quals, no estiguen adaptats a la Llei de la Generalitat 6/1994, de 15 de novembre, Reguladora de l'Activitat Urbanística, o les directrius definitòries de l'estratègia d'evolució urbana i d'ocupació del territori dels quals, no contingueren els criteris a tindre en compte davant dels eventuals canvis de planejament, que tendeixen a reclassificar sòl, que puguen sobrevindre, previstos en l'article 7.1.B) del reglament de planejament de la Comunitat Valenciana queden exempts de l'exigència a què es refereix l'article 13.5 d'esta llei durant un any comptador des de l'entrada en vigència.

DISPOSICIONS DEROGATÒRIES

Primera. Derogació de normes

Queda derogada la Llei 6/1989, de 7 de juliol, de la Generalitat, d'Ordenació del Territori de la Comunitat Valenciana, en allò que no estiguera derogada per la disposició final segona de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat, Reguladora de l'Activitat Urbanística.

Segona. Clàusula general de derogació

Queden derogades quantes disposicions legals o reglamentàries que contradiguen o s'oposen al que disposa la present llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Desenrotllament i aplicació de la llei

Es faculta el Consell de la Generalitat per a dictar totes les disposicions calguen per al millor desenrotllament i aplicació de la present llei.

Segona. Entrada en vigència

La present llei entrarà en vigència l'endemà de la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 30 de juny de 2004

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTÍZ

ANÀLISI JURÍDICA

Aquesta disposició afecta:

DEROGA:

LLEI de la Generalitat Valenciana 6/1989, de 7 de juliol, d'Ordenació del Territori de la Comunitat Valenciana.

MODIFICA:

LLEI 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, Reguladora de l'Activitat Urbanística.

Aquesta disposició està afectada per:

DESENVOLUPADA O COMPLEMENTADA PER:

DECRET 67/2006, de 19 de maig, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament d'Ordenació i Gestió Territorial i Urbanística. [2006/6112]

DECRET 120/2006, d'11 d'agost, de 2006, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de Paisatge de la Comunitat Valenciana. [2006/9858]

DECRET 1/2011, de 13 de gener, del Consell, pel qual s'aprova l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana. [2011/235]

MODIFICADA PER:

LLEI 14/2005, de 23 de desembre, de la Generalitat, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de La Generalitat. [2005/14571]

LLEI 14/2007, de 26 de desembre, de la Generalitat, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera i d'Organització de la Generalitat. [2007/15710]

LLEI 12/2009, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat. [2009/15000]

DECRET LLEI 2/2010, de 28 de maig, del Consell, de mesures urgents per a agilitar l'exercici d'activitats productives i la creació d'ocupació. [2010/6154]

LLEI 12/2010, de 21 de juliol, de Mesures Urgents per a Agilitar l'Exercici d'Activitats Productives i la Creació de l'Ocupació [2010/8372]

DECRET LLEI 7/2012, de 19 d'octubre, del Consell, de Mesures de Reestructuració i Racionalització del Sector Públic Empresarial i Fundacional de la Generalitat. [2012/9689]

LLEI 1/2013, de 21 de maig, de la Generalitat, de Mesures de Reestructuració i Racionalització del Sector Públic Empresarial i Fundacional de la Generalitat. [2013/5379]